

C I T Y | L
F O R M | T

2021

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO STADIJA

**Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų
tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo
plano keitimas**

Planavimo organizatorius	ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS Kodas juridinių asmenų registre - 188774637 <i>J. Biliūno g. 23, LT-29111 Anykščiai</i> <i>Tel. (8 381) 58035</i> <i>El. p. info@anykscai.lt</i> <i>www.anykscai.lt</i>
Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas	ANYKŠČIŲ RAJONO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALIOJO PLANO KEITIMAS
Planuojama teritorija	Anykščių rajono savivaldybės teritorija
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	Specialusis
Porūšis	Inžinerinės infrastruktūros vystymo planas
Lygmuo	Savivaldybės
Etapas	Rengimo
Stadija	Sprendinių konkretizavimo
TPDIRS TPD Nr.	S-RJ-34-20-361
Bylos žymuo	CF-20U-56
Tomas	V
Data	2021
Rengėjas	UAB CityForm LT Įmonės kodas: 304696907 <i>S. Žukausko g. 4, LT-08244 Vilnius, Tel.: +370 616 54100 / El. p.: info@cityform.lt / www.cityform.lt</i> <i>Kontaktinis asmuo:</i> <i>Projekto vadovė – Giedrė Ratkutė Skačkauskienė</i> <i>Tel.: +370 698 79972 / El. p.: g.ratkute@cityform.lt</i>

Atestato Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
	UAB CityForm LT Direktorė	Gitana Mineikienė	
A1735	Projekto vadovė	Giedrė Ratkutė- Skačkauskienė	

DARBAŲ PARENGUSIŲ SPECIALISTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas, pavardė / pozicija (kvalifikacijos atestato Nr.)	Parašas
1.	Giedrė Ratkutė-Skačkauskienė / projekto vadovė (TPV0075)	
2.	Gitana Mineikienė / specialistė (TPV0105)	
3.	Asta Derenčiūtė-Cameron / specialistė (31891)	
4.	Jūratė Matuzienė / specialistė	
5.	Ilona Dvareckaitė-Golmont / architektė / GIS specialistė	
6.	Milda Urbonavičiūtė / GIS specialistė	

TURINYS

DARBA PARENGUSIŲ SPECIALISTŲ SĄRAŠAS.....	3
Įvadas	5
1. TEISINĖS APLINKOS ANALIZĖ IR VERTINIMAS.....	7
1.1. Pagrindinės specialiojo teritorijų planavimo dokumento sąvokos	7
1.2. Specialiojo plano sąsaja su Lietuvos Respublikos teisės aktais	9
1.3. Specialiojo plano teisinis pagrindas.....	12
2. SPRENDINIAI.....	13
2.1. Aglomeracija ir jos nustatymo tvarka	14
2.2. Duomenys aglomeracijos nustatymui	15
2.3. Aglomeracijų dydžių nustatymas.....	15
2.4. Anykščių miesto aglomeracija	16
2.5. Anykščių miesto aglomeracijos vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros kaštai.....	23
2.6. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos.....	24
2.6.1. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos .	25
2.7. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys ir tvarkymo būdai	30
2.8. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų plėtros kaštai.....	33
2.9. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų plėtros etapai ir finansavimo šaltiniai	35
2.10. Gaisrinės saugos reikalavimai	37
2.11. Paviršinės nuotekos.....	38
3. APSAUGOS ZONOS IR VEIKLOS APRIBOJIMAI	42
3.1. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos	42
3.2. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.....	47
3.3. Buitinių nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos.....	49
3.4. Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.....	51
3.5. Apribojimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros įrengimui.....	57
3.5.1. Saugomos teritorijos	58
3.5.2. Gamtinio karkaso teritorijos	61
3.5.3. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga.....	61
3.5.4. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos.....	62
3.5.5. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos.....	62
3.5.6. Potvynių rizika	62
3.5.7. Miškai	62
3.5.8. Saugotini medžiai ir krūmai.....	63
3.5.9. Žemės gelmių ištekliai	63
3.5.10. Melioracijos statiniai	63
3.6. Teritorijos rezervavimas infrastruktūros įrenginių statybai	63
3.7. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną.....	65
1 PRIEDAS	66

Grafinė dalis:

Pagrindinis brėžinys M1:50 000 (CF-20U-56-SP-SK.01);

Anykščių aglomeracija M1:10 000 (CF-20U-56-SP-SK.02);

Detalizuojamų VGVNT teritorijų dalių brėžinių išdėstymo schema M1:100 000 (CF-20U-56-SP-SK.03);

Detalizuojamų VGVNT teritorijų dalių brėžiniai M1:10 000 (36 brėžiniai).

Įvadas

Keičiamas Anykščių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, kuris buvo patvirtintas Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. TS-319 „Dėl Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano 2008-2014 metų laikotarpiui patvirtinimo“.

Teritorijų planavimo dokumentas rengimo pagrindas – Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 25 d. sprendimas Nr. 1-TS-176 „Dėl Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo rengimo pradžios ir planavimo tikslų“; Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. liepos 07 d. įsakymas Nr. 1-AĮ-411 „Dėl Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo“.

Plano organizatorius	Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorius, J. Biliūno g. 23, LT-29111 Anykščiai, Tel. (8 381) 58035, el.p. info@anyksciai.lt
Plano rengėjas	UAB CityForm LT, S. Žukausko g. 4-108, LT-08224 Vilnius
Planuojama teritorija	Anykščių rajono savivaldybės teritorija
Teritorijų planavimo rūšis, porūšis ir lygmuo	Specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, inžinerinės infrastruktūros vystymo planai, savivaldybės lygmenis.
Planavimo tikslai	<ul style="list-style-type: none">▪ nustatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo aglomeracijas;▪ nustatyti paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis;▪ patikslinti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas;▪ patikslinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis;▪ nurodyti Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo įgyvendinimo etapus (eiga, eiliškumas), numatyti finansavimo šaltinius.
Planavimo uždaviniai	<ul style="list-style-type: none">▪ nustatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo aglomeracijos teritorijos ribas;▪ nustatyti paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis atsižvelgiant į esamą infrastruktūrą;▪ patikslinti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas;▪ patikslinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis;▪ esant poreikiui numatyti pagrįstas konkrečias vietas, žemę paimti visuomenės poreikiams;▪ numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;▪ nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;▪ numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių vietas;

- nurodyti specialiojo plano įgyvendinimo etapus (eiga, eiliškumas), apskaičiuoti sprendinių įgyvendinimui reikalingas investicijas, numatyti finansavimo šaltinius.

Plano keitimo etapai Parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

Kita informacija Atliekama esamos būklės analizė, vadovaujantis planavimo darbų programa, technine specifikacija (užduotimi), institucijų (nurodytų Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėse) išduotomis planavimo sąlygomis ir jose nurodytais reikalavimais.
Konceptcija: rengiama;
Atliekama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvų ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita.
Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) procedūros neatliekamos.
Visuomenės informavimo tvarka: supaprastinta.
TPDRIS / TPD Nr. S-RJ-34-20-361.

- Planavimo sąlygos**
- Anykščių rajono savivaldybės administracijos 2020-12-29 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164061;
 - AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2020-12-29 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164004;
 - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2020-12-30 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164071;
 - VĮ „Plačiajuostis internetas“ 2020-12-30 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164111;
 - Valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos 2020-12-31 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164171;
 - AB LITGRID 2021-01-04 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164254;
 - Telia Lietuva, AB 2021-01-05 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164352;
 - Aplinkos apsaugos agentūros 2021-01-05 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164368;
 - LR aplinkos ministerijos 2021-01-06 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164458;
 - AB „Amber Grid“ 2021-01-07 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164554;
 - Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2021-01-07 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164645;
 - Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2021-01-07 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164659;
 - Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2021-01-11 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG164904;
 - Anykščių regioninio parko direkcijos 2021-01-12 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG165123;
 - UAB „Anykščių vandenys“ 2021-01-15 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG165556;
 - Nacionalinės visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2021-01-20 teritorijų planavimo sąlygos Nr. REG165911.

- Teritorijų planavimo sąlygų neišdavė:**
- VĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ (2021-01-13, REG165175);
 - UAB „Anykščių šiluma“ (2021-01-13, REG165178).

1. TEISINĖS APLINKOS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

Skyriuje pateikiama teisės aktų, kuriais vadovaujantis rengiamas specialiojo teritorijų planavimo dokumentas – Anykščių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas, planuojamoje teritorijoje galiojančių nacionalinio, regioninio ir vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentų bei strateginio planavimo dokumentų analizė.

1.1. Pagrindinės specialiojo teritorijų planavimo dokumento sąvokos

Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 2013, Nr. 76-3824 su vėlesniais pakeitimais; suvestinė redakcija nuo 2021-11-01):

Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai – teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos tam tikroms veikloms planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonės.

Specialusis teritorijų planavimas – teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti.

Inžinerinė infrastruktūra – įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei gerinti reikalingi objektai.

Inžinerinės infrastruktūros vystymo planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame numatomas inžinerinės infrastruktūros objektų išdėstymas, šių objektų, gretimų teritorijų naudojimo ir apsaugos priemonės.

Inžinerinių komunikacijų koridorius – žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti.

Kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų.

Urbanizuotos teritorijos – pastatais užstatytos miestų, miestelių, kompaktiškai užstatytų kaimų teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

Urbanizuojamos teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose numatomos kompaktiškai pastatais užstatyti teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatomais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 82-3260 su vėlesniais pakeitimais; suvestinė redakcija nuo 2021-01-01):

Abonentas – fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, perkantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti ir su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkytoju sudarę geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungę nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar išleidžiantys paviršines nuotekas į šių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas.

Aglomeracija – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidarančios ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais.

Centralizuotoji geriamojo vandens tiekimo sistema – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdinių sistema, kuria tiekiamas geriamasis vanduo miestams, miesteliams, kaimams.

Centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema – geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdinių sistema, į kurią patenkančios nuotekos nukreipiamos į miestų, miestelių, kaimų nuotekų valymo įrenginius.

Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – juridinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka tiekiantis geriamąjį vandenį ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas ir turintis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

Geriamojo vandens tiekimas – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir perduoti abonentams ir (arba) vartotojams.

Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens ėmimo, gerinimo įrenginiai, siurblinės, vamzdiniai, šuliniai, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos aglomeracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, nurodomos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai.

Geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba – geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (vandentiekio šulinys, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo įvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra ir kurioje geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas perduoda saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį abonentui ir (arba) vartotojui.

Gyventojų ekvivalentas – sutartinis vienetas taršos nuotekomis šaltinio dydžiui išreikšti. Vienas gyventojų ekvivalentas reiškia taršos šaltinį, kuriame per parą susidarančiose nuotekose esantiems organiniams teršalams biologiškai suskaidyti deguonies poreikis (BDS5) yra 60 gramų.

Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas – teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti.

Individualusis nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui arba nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiam asmeniui.

Nuotekos – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti.

Paviršinės nuotekos – ant urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas) patenkantis kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai) vanduo, kurį teritorijos valdytojas (abonentas), naudodamas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, surenka ir pašalina į aplinką arba išleidžia į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas (perduoda paviršinių nuotekų tvarkytojui).

Nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas.

Nuotekų tvarkymo infrastruktūra – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas, atskiros komplekso dalys, skirtos nuotekoms surinkti, laikyti, transportuoti, valyti, tirti ir jų apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginiai – įrenginiai, kuriais valomos ir (arba) kuriuose kaupiamos nuotekos.

Taršos šaltinis – aplinką teršiantis infrastruktūros objektas.

Vartotojas – fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąjį sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė.

Viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą.

LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas (TAR, 2020-05-22, Nr. 10869):

Inžinerinė savivaldybės infrastruktūra – šilumos perdavimo tinklai, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, įskaitant paviršines nuotekas, tvarkymo inžineriniai statiniai, vietinės reikšmės keliai, kiti transporto statiniai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą savivaldybės teritorijoje atsakingas savivaldybės infrastruktūros organizatorius ir (ar) savivaldybės infrastruktūros valdytojas.

Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės infrastruktūra, esanti teritorijoje, kuri nepatenka į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas prioritetinės plėtros teritorijas ir kurioje savivaldybė neįsipareigoja vystyti socialinės ir (ar) inžinerinės infrastruktūros.

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritetinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra.

Savivaldybės infrastruktūros plėtra – savivaldybės infrastruktūros projektavimas, statyba ir (ar) įrengimas kuriant naują savivaldybės infrastruktūrą arba didinant ir (ar) atkuriant esamos savivaldybės infrastruktūros pajėgumus.

1.2. Specialiojo plano sąsaja su Lietuvos Respublikos teisės aktais

Rengiant Anykščių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimą buvo išanalizuoti ir įvertinti planuojamoje teritorijoje galiojantys teritorijų planavimo dokumentai.

Strateginiai dokumentai:

- Europos sąjungos Tarybos 1991-05-21 Direktyva (91/27/EEB);
- Vandenų srities plėtros 2017–2023 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-02-01 nutarimu Nr. 88 su vėlesniais pakeitimais;

- Vandenų srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017-05-05 įsakymu Nr. D1-375/3D-312 su vėlesniais pakeitimais;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-11 nutarimu Nr.1160 su vėlesniais pakeitimais;
- Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015-04-16 nutarimu Nr. XII-1626 su vėlesniais pakeitimais;
- Europos kraštovaizdžio konvencija (Florencija, 2002), ratifikuota LR Seime 2002-10-03 įstatymu Nr. IX-1115;
- Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (Bernas, 1994), ratifikuota LR Seime 1996-06-11 įstatymu Nr. I-1376;
- Biologinės įvairovės konvencija (Rio de Žaneiras, 1992), ratifikuota LR Seime 1995-07-03 nutarimu Nr. I-985;
- 2009-11-30 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (konsoliduota redakcija)(OL 2010 L 20, p.7);
- Anykščių rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginis veiklos planas patvirtintas 2021-02-18 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.1-TS-34;
- Anykščių rajono savivaldybės strateginis 2019-2025 metų plėtros planas patvirtintas 2018-12-20 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.1-TS-337.

Bendrieji planai:

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (www.bendrasisplanas.lt);
- Anykščių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (T00079835, 2017-02-20);
- Anykščių miesto teritorijos bendrasis planas (T00007425, 2010-06-19).

Specialieji planai, kiti planai ir programos:

- Anykščių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas 2008-2014 metų laikotarpiui (T00007533 (000342000699), 2011-01-03);
- Anykščių rajono degalinių išdėstymo schema (T00006408 (000342000265), 2002-05-23);
- Savivaldybės lygmens Anykščių rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema (T00006611 (000342000397), 2005-11-24);
- Anykščių rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemos keitimas (T00082514, 2018-10-11);
- Anykščių rajono savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms schema, patvirtinta Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimo Nr. 1651 „Dėl Klaipėdos, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ pakeitimo“;
- Anykščių miesto istorinės dalies (unikalus kodas 17071) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis (T00007359 (000342000705), 2011-03-14);
- Anykščių rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema (T00053930 (100002000263), 2009-05-20);
- Anykščių regioninio parko tvarkymo planas (T00053815 (100002000235), 2009-01-30).

Teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1995-12-12, dokumento Nr.I-1120 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 2019-06-06, dokumento Nr.XIII-2166 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 2006-07-13, dokumento Nr. X-764 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994-04-26, dokumento Nr. I-446 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1993-11-09, dokumento Nr.I-301 su vėlesniais pakeitimais;

- Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1995-08-02, dokumento Nr. 63-1582 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994-12-22, dokumento Nr.I-733 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos vandens įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos seimo 1997-10-21, dokumento Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994-11-22, dokumento Nr. I-671 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos vandens įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1997-10-21, dokumento Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos kelių įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1995-05-11, dokumento Nr. I-891 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo 1992-01-21, dokumento Nr.I-2223 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996-03-19, dokumento Nr. I-1240 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 2020-05-07, dokumento Nr.XIII-2895;
- Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr.I-1495 pakeitimo įstatymas, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 2017-06-27, dokumento Nr. XIII-529;
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-12-29 įsakymu Nr.D1-636 su vėlesniais pakeitimais;
- Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-12-14 įsakymu Nr. D1-912 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-15 nutarimu Nr. 534 su vėlesniais pakeitimais;
- Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-18 nutarimu Nr. 967 su vėlesniais pakeitimais;
- Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 su vėlesniais pakeitimais;
- Teritorijų planavimo erdvinį duomenų specifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013-12-31 d. įsakymu Nr. D1-1009 su vėlesniais pakeitimais;
- Statybos techninis reglamentas STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-07-21 įsakymu Nr.390 su vėlesniais pakeitimais;
- Statybos techninis reglamentas STR 2.02.05:2004 „Nuotekų valyklos. Pagrindinės nuostatos“ patvirtinimo, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-07-08 įsakymu Nr. D1-376 su vėlesniais pakeitimais;
- Statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2011„Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-12-02 įsakymu Nr. D1-933 su vėlesniais pakeitimais;
- Statybos techninis reglamentas STR 2.02.04:2004 „Vandens ėmimas, vandenruoša. Pagrindinės nuostatos“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-03-31 įsakymu Nr.D1-156;
- Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr.D1-236 su vėlesniais pakeitimais;
- Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001–11–07 įsakymu Nr. su vėlesniais pakeitimais;
- Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-04-02 įsakymu Nr. DI-193 su vėlesniais pakeitimais;
- Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-22 įsakymu Nr. D1-255;

- Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosios taisyklės BT ITK 09, patvirtintos Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2009-10-27 įsakymu Nr. V-329 (suvestinė redakcija nuo 2018-02-14);
- Kelių techninis reglamentas KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008-01-09 įsakymu Nr. DI-11/3-3 (suvestinė redakcija nuo 2014-12-19);
- Gaisrinės saugos normos teritorijų planavimo dokumentams rengti, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013-12-31 įsakymu Nr. D1-995/1-312;
- Normatyviniai statinio saugos dokumentai, patvirtinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2007-02-22 įsakymu Nr. 1-16 su vėlesniais pakeitimais;
- Magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-07-16 įsakymu Nr.1-213 su vėlesniais pakeitimais;
- Magistralinių naftotiekių ir produktotiekių apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-04-30 įsakymu Nr. 1-131 su vėlesniais pakeitimais;
- Lietuvos higienos norma HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003-07-23 įsakymu Nr. V-455 su vėlesniais pakeitimais.

Kiti teisės aktai bei galiojantys planavimo dokumentai.

1.3. Specialiojo plano teisinis pagrindas

Vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, geriamojo vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje organizuoja savivaldybių institucijos.

Savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose, rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodant šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą.

Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, nustatytoje pagal Geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio nuostatas, viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymą vykdo viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas 13 straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais. Kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui dėl Geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 29 ir 30 straipsniuose nurodytų priežasčių sustabdomas ar panaikinamas licencijos galiojimas ir šis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas negali vykdyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka paskiriamas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas.

Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tik tuo atveju, jeigu tiekė geriamąjį vandenį ir (arba) teikė nuotekų tvarkymo (išskyrus paviršines nuotekas) paslaugas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, jo tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos

nuotekų tvarkymo paslaugos atitinka teisės aktų reikalavimus ir jis turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą pagal Geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 27 straipsnio reikalavimus.

Savivaldybės teritorijoje paviršines nuotekas savivaldybės tarybos sprendimu tvarko viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas arba kita savivaldybės valdoma įmonė. Paviršinės nuotekos tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu.

Geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje, nepriskirtoje viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijai, gali vykdyti ir viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir kitas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, Geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka įgijęs teisę tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai rengiami, koreguojami, keičiami, derinami, tikrinami ir tvirtinami vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, Geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėmis.

Vadovaujantis Taisyklių 37 punktu: „patvirtintas planas galioja neterminuotai arba kol savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės planas pripažįstamas savivaldybės bendrojo plano dalimi ar parengiamas ir patvirtinamas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas“ ir 38 punktu: „planas gali būti keičiamas ar koreguojamas vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 4 dalies ir 50 straipsnio nuostatomis“.

Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo sprendiniai atitinka Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatas, t.y. užtikrina Anykščių rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio nenutrūkstamą funkcionavimą, sudarant sąlygas fiziniams ir juridiniams asmenims priimtiniomis sąlygomis apsirūpinti tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu ir gauti geros kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų trasos bei įrenginių grafinis žymėjimas yra schematiškas, įvertinant mastelio M 1:50 000, M 1:10 000 reikalavimus. Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius ir/ar darbo projektus būtina tikslinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros trasas ir vietas. Sprendinių tikslinimas nelaikomas sprendinių keitimu.

2. SPRENDINIAI

Pagal LR teisės aktų reikalavimus, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Pagrindiniai siektini viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio būklės gerinimo tikslai suskirstyti į šias grupes, numatant:

- užtikrinti, kad esami abonentai (vartotojai) gautų reikalavimus atitinkančios kokybės, saugų geriamąjį vandenį;
- užtikrinti, kad esamomis nuotekų surinkimo sistemomis surenkamos nuotekos būtų tvarkomos pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- sudaryti sąlygas kiek galima didesiam skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas. Šio tikslo įgyvendinimas yra sudėtingiausias ir daugiausiai kainuojantis, todėl labai svarbu optimaliai išskirti teritorijas, kuriose tikslinga vystyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo centralizuotas sistemas;

- turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Siekiant įgyvendinti minėto įstatymo nuostatas ir užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio nenutrūkstamą funkcionavimą, taip pat visuomenės poreikius atitinkančią plėtrą, sudarant sąlygas gyventojams ir kitiems potencialiems abonentams priimtinomis sąlygomis apsirūpinti tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu ir gauti geros kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas, o tuo pačiu pagerinti rajono aplinkos būklę ir higienines gyvenimo sąlygas bei sudaryti sąlygas ekonominei plėtrai, būtina vystyti reikalavimus atitinkančią vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ne tik didžiosiose gyvenamosiose vietovėse (aglomeracijose, turinčiose daugiau kaip 2000 GE), bet ir mažose gyvenamosiose vietovėse.

Formuojant sprendinius, specialiajame Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų valymo infrastruktūros plėtros plano keitimo plane kiekvienai potencialiai viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai įvertintos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio būklės gerinimo priemonės, nustatytos infrastruktūros plėtros kryptys ir vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas, nustatyti prioritetai / etapai ir finansavimas.

2.1. Aglomeracija ir jos nustatymo tvarka

Aglomeracijų ribų nustatymo metodika paremta principais, nustatytais 1991-05-21 Tarybos direktyvoje 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 26) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008-10-22 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L 311, p. 1) (toliau – Direktyva) ir detalizuotais Direktyvos aiškinamajame dokumente.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių (LR Aplinkos ministro 2006-12-29 įsakymas Nr. D1-636, su vėlesniais pakeitimais) 2 priedo „Agglomeracijų ribų nustatymo metodika“ nustatoma aglomeracijų nustatymo tvarka:

- nustatomos esamos urbanizuotos ir / ar prioritutinės plėtros teritorijos, vadovaujantis galiojančiais savivaldybės ir / ar vietovės lygmens bendraisiais planais;
- aglomeracijoms priskiriamos teritorijos, kuriose gyvenančių žmonių skaičius – 25 ir daugiau/ha (t. y. viename hektare deklaravusiųjų gyvenamąją vietą žmonių skaičius pagal Lietuvos statistikos departamento oficialiai pateiktus duomenis);
- teritorijas, kuriose gyvenančių žmonių skaičius 15 - 25 gyv./ha, aglomeracijai priskirti pagal infrastruktūros plėtros kainos vienam gyventojui kriterijų;
- teritorijos, kuriose gyventojų tankumas nepakankamas, t. y. jose gyvenančių žmonių skaičius mažesnis nei 15 gyv./ha, nepriskirtinos aglomeracijoms;
- į aglomeraciją įtraukiamos teritorijos, kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
- į aglomeracijos teritoriją gali būti įtrauktos teritorijos, kuriose nuotekos tvarkomos individualiai, tačiau negali būti didesnis kaip 2 proc. nuo visų aglomeracijoje susidarantių nuotekų taršos kiekio ir negali būti didesnis kaip 2000 gyventojų ekvivalento;
- kai miesto (aglomeracijos) plėtra vyksta išilgai kelio, jungiančio aglomeraciją ir už jos ribų esančias teritorijas, dėl šių teritorijų prisikyrimo aglomeracijai taikoma 3000 eurų vieno gyventojų prijungimui kriterijus;
- kai vertinamoje teritorijoje susidaro mažiau kaip 10 000 gyventojų ekvivalento atitinkanti tarša, į vieną aglomeraciją gali būti sujungiamos apgyvendintos teritorijos, viena nuo kitos esančios ne didesniu kaip 150 m atstumu;
- kai vertinamoje teritorijoje susidaro daugiau kaip 10 000 gyventojų ekvivalento atitinkanti tarša, į vieną aglomeraciją gali būti sujungiamos apgyvendintos teritorijos, viena nuo kitos esančios ne didesniu kaip 250 m atstumu;
- kai paminėti atstumai tarp teritorijų išorinių ribų yra didesni, urbanizuotos teritorijos gali būti laikomos atskiromis aglomeracijomis ir, jei šiose aglomeracijose susidaro daugiau kaip 2000 gyventojų ekvivalento atitinkanti tarša, Direktyvos reikalavimai taikomi kaip atskirioms aglomeracijoms.

2.2. Duomenys aglomeracijos nustatymui

Duomenys aglomeracijos nustatymui:

- 1) viename hektare gyvenamąją vietą deklaravusių žmonių skaičius - pagal Lietuvos statistikos departamento oficialiai pateiktus duomenis (žr. 2.2. pav.);
- 2) teritorijose, kuriose gyventojų skaičius yra 15-25 gyv./ha, taikomas 3 000 eurų vieno gyventojų prijungimo kriterijus;
- 3) yra arba dalinai išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
- 4) buitinių nuotekų tinklų iš PVC vamzdžių 1 km statybos kaina*:
 - vamzdžių d110-250 mm – 188,74 tūkst. Eur;
 - vamzdžių d315 mm – 215,40 tūkst. Eur;
 - vamzdžių d400mm – 284,70 tūkst. Eur.

*Duomenų šaltinis: „Sustambinti statybos darbų kainų apskaičiavimai“ pagal 2021 m. spalio mėn. skaičiuojamąsias resursų rinkos kainas (UAB „Sistela“).

- 5) bendrosios buitinio vandens vartojimo normos**: Anykščių m. – 270 l/d. gyv. (III kategorija), Kavarskas ir Troškūnai – 190 l/d. gyv. (V kategorija), likusiose gyvenamosiose vietovėse – 160 l/d. gyv. (VI kategorija);

**Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos normos „Vandens vartojimo normos RSN 26-90“.

- 6) vidutinis Anykščių rajono savivaldybės namų ūkio dydis*** – 1,6 gyventojų Anykščių mieste; 1,5 gyventojų kitose Anykščių miesto gyvenamosiose vietovėse.

***Duomenų šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas adresu <http://osp.stat.gov.lt>.

2.3. Aglomeracijų dydžių nustatymas

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedu, buvo atliktas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų, turinčių išvystytą nuotekų surinkimo infrastruktūrą vertinimas, siekiant identifikuoti teritorijas, kuriose susidaro ar gali susidaryti 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša (žr. 2.1. lentelę).

Vadovaujantis 2020 metų duomenimis, buvo perskaičiuota į Anykščių rajono NVĮ patenkančių nuotekų apkrova (gyventojų ekvivalentas) biologiškai degraduojamomis medžiagomis (BDS7) (1g.e.=70g BDS₇ per dieną).

2.1.lentelė. Anykščių rajono gyvenamųjų vietovių dydžių, išreikštų gyventojų ekvivalentais, įvertinimas

Gyvenamoji vietovė	Išvalomų nuotekų kiekis	Vidutinė metinė BDS7 koncentracija nuotekose prieš valymą			Gyventojų ekvivalentas (GE)
	m ³ /parą	kg/parą	t/metus	mg/l	
Anykščiai**	1 512	540	197	352	7714
Auleliai*	7	1,6	0,60	256	23
Dabužiai*	4	0,6	0,21	136	9
Debeikiai*	15	0,8	0,31	59	11
Leliūnai*	9	1,9	0,71	211	27
Raguvėlė*	4	0,4	0,14	95	6
Kavarskas**	60	14,2	5,17	327	203
Kurkliai**	13	-	-	-	-
Svėdasai*	35	10,0	5,57	440	143
Vaidlonys**	40	20,8	7,58	292	297
Viešintos*	7	1,3	0,48	175	19

Duomenų šaltinis: UAB „Anykščių vandenys“ * - 2019 m. duomenys; ** - 2020 m. duomenys.

Vadovaujantis atlikta analize bei vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, Anykščių rajone nustatyta viena urbanizuota ir/ar urbanizuojama teritorija, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentą atitinkanti tarša. **Aglomeracijos teritorijos nustatomos Anykščių miestui ir jo prieigoms.**

Anykščių miesto aglomeracijos teritorijos plotas – **590,8 ha.**

Anykščių miesto aglomeraciją sudaro Anykščių miesto, Vėjališkių k. ir N. Elemininkų k. dalys, kuriose yra išvystyta, vystoma arba numatoma vystyti per ateinančius 10 metų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra.

Teritorijose, kuriose yra numatoma urbanistinė plėtra, bet jų vystymas tikėtinas vėliau kaip po 10 metų, inžinierinių tinklų plėtra dabartiniame etape nėra planuojama.

Aglomeracijoje individualiai tvarkomų nuotekų taršos kiekis turi būti mažesnis kaip 2 % nuo visų aglomeracijoje susidarančių nuotekų taršos kiekio.

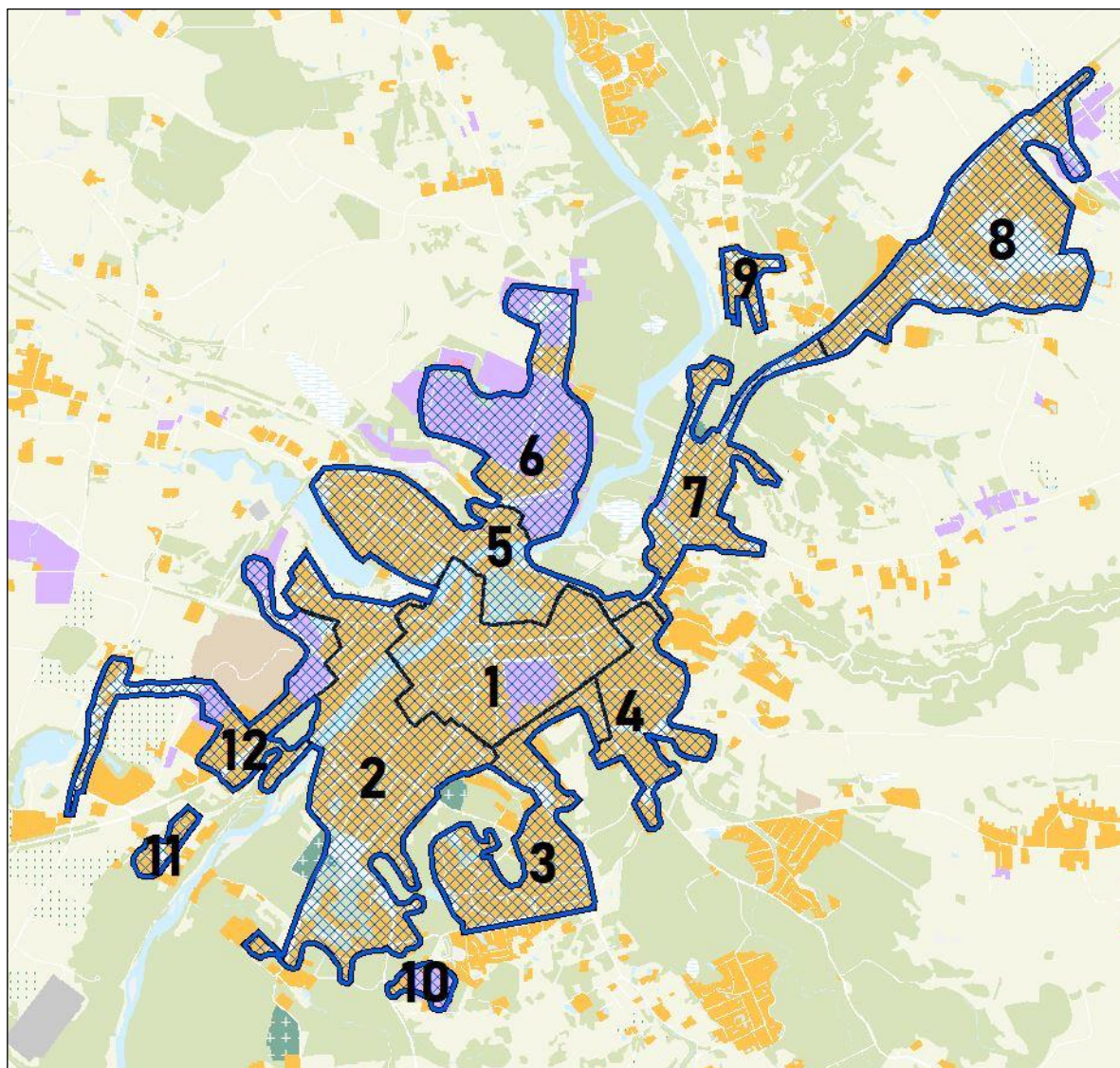
2.4. Anykščių miesto aglomeracija

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 22.4¹ punkte nurodoma, kad aglomeracijų ribos nustatomos, vadovaujantis gyventojų tankio ir planuojamos miesto plėtros kriterijais, kurie yra detalizuoti Taisyklių 2 priede pateiktoje metodikoje.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 2 priedu bei atliktais skaičiavimais, Anykščių rajono savivaldybėje yra nustatyta viena aglomeracija – Anykščių miesto aglomeracija, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša (žr. 2.1 lentelę).

Anykščių miesto aglomeracija suskirstyta į 12 zonų, kuriose yra išvystyta, vystoma arba numatoma vystyti per ateinančius 10 metų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra (žr. 2.2 lentelę).

Visų zonų numeracija ir skirstymas yra pažymėti 2.1. pav. „Anykščių miesto aglomeracijos skirstymas“.

2.1. pav. Anykščių miesto aglomeracijos skirstymas

Anykščių miesto aglomeracijai priskiriamos teritorijos (žr. 2.2 ir 2.3 lenteles):

- teritorijos, kuriose gyvenančių žmonių skaičius 25 ir daugiau/ha ir/arba kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
- teritorijos, kuriose gyvenančių žmonių skaičius 15-25 gyv./ha (arba mažesnis)* ir investicijų suma, tenkanti vienam prie centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos prijungtam gyventojui neviršija 3 000 eurų.

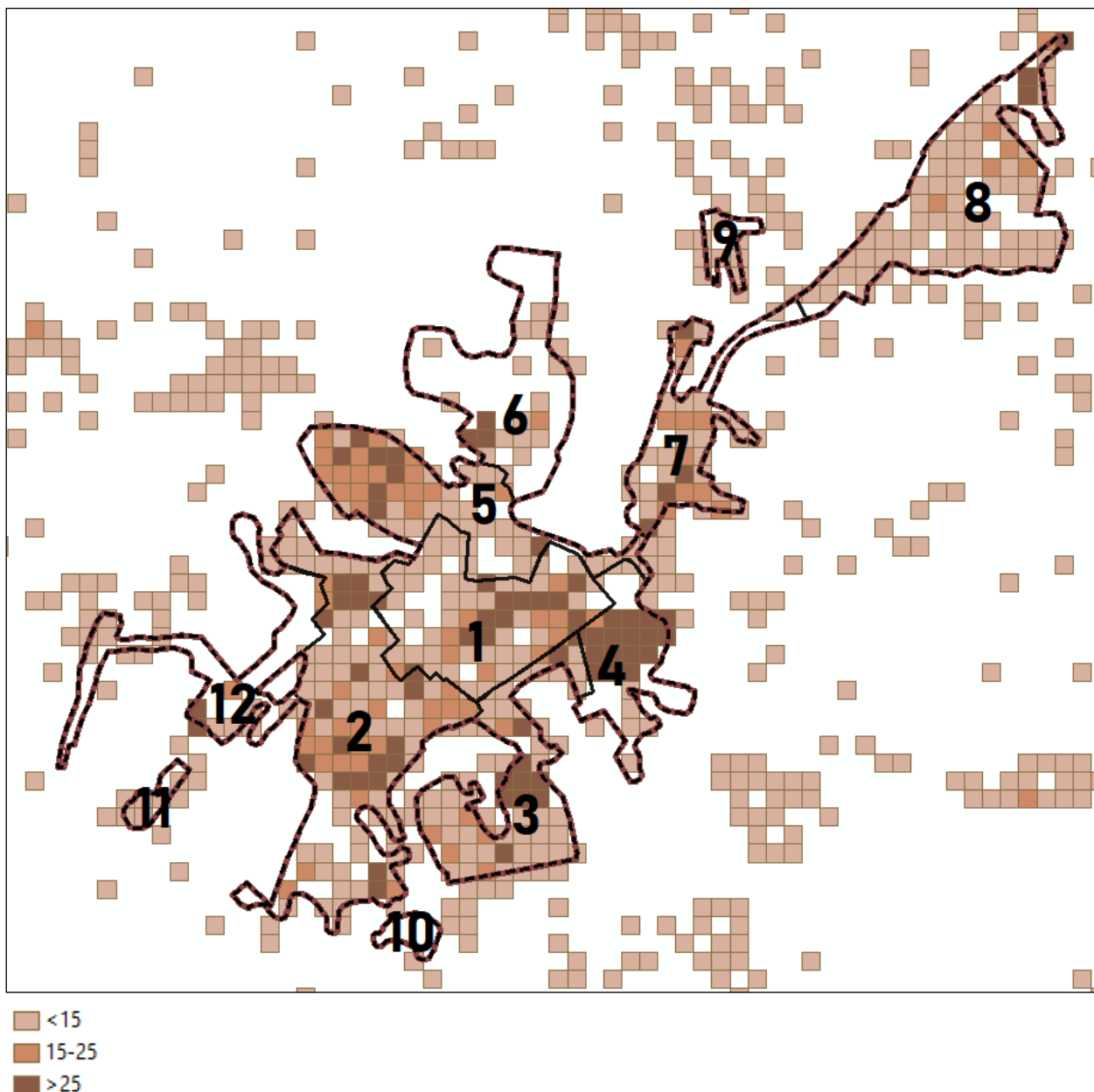
2.2.lentelė. Į Anykščių miesto aglomeraciją įtrauktų zonų apibūdinimas

Zonos Nr.	Teritorijos plotas, ha	Gyventojų skaičius	Gyventojų tankumas, žm./ha	Vandentiekio tinklai	Nuotekų tinklai	Apibūdinimas
1	72,73	1 481	20	Yra	Yra	Miesto centro teritorija, kurioje vyrauja intensyvus užstatymas ir mažo užstatymo intensyvumo centro teritorijos.
2	116,08	1 548	13	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.

Zonos Nr.	Teritorijos plotas, ha	Gyventojų skaičius	Gyventojų tankumas, žm./ha	Vandentiekio tinklai	Nuotekų tinklai	Apibūdinimas
3	52,77	1 223	23	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
4	35,98	2 430	68	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja vidutinio užstatymo intensyvumas – daugiaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
5	60,90	892	15	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
6	64,13	293	5	Yra	Yra	Mišri teritorija, vyrauja verslo, gamybos ir pramonės užstatymas
7	39,01	436	11	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
8	87,98	536	6	Dalinai	Dalinai	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
9	7,69	40	5	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
10	5,41	16	3	Yra	Yra	Teritorijos visuomenės poreikiams ir specializuota kompleksų teritorija. Užstatymas intensyvus.
11	5,34	35	7	Yra	Yra	Gyvenamosios teritorijos, kuriose vyrauja mažo užstatymo intensyvumas – mažaaukščių gyvenamųjų namų kvartalai.
12	42,81	190	4	Yra	Yra	Teritorijos visuomenės poreikiams ir specializuota kompleksų teritorija. Užstatymas intensyvus.

Anykščių miesto aglomeraciją sudaro 12 zonų. Gyventojų tankumas, priklausomai nuo teritorijoje vyraujančio užstatymo ir jo pobūdžio, svyruoja nuo 3 žm./ha iki 68 žm./ha. Tankiausiai apgyvendinta zona, kurioje vyrauja daugiaaukščiai gyvenamieji pastatai, rečiausiai – zonos skirtos visuomenės poreikiams, specializuotų kompleksų teritorijos bei teritorijos, kurios skirtos verslui, gamybai ir pramonei.

Rengiant Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo konkretizuotus sprendinius, siūloma nustatyti 590,8 ha ploto Anykščių miesto aglomeraciją, kurią sudarytų Anykščių m., N. Elemininkų k. ir Vėjeliškių k. dalys. Gyventojų skaičius aglomeracijoje – 9 036 žmonės (pagal Lietuvos statistikos departamento GIS duomenis (2021 m. kovo mėn.)), žr. 2.2. pav. „Gyventojų skaičiaus ir tankio pasiskirstymas Anykščių miesto aglomeracijoje“.

2.2. pav. Gyventojų skaičiaus ir tankio pasiskirstymas Anykščių miesto aglomeracijoje

2.2. pav. „Gyventojų skaičiaus ir tankio pasiskirstymas Anykščių miesto aglomeracijoje“ vienas kvadratinis atitinka 1 ha plotą. Kiekvienam kvadrateliui yra suteikta skaitinė reikšmė, išreiškianti kiek gyventojų toje teritorijoje yra deklaruojant savo gyvenamąją vietą.

Anykščių miesto aglomeracijoje prisijungusių ir prisijungiančių prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos gyventojų skaičius nurodytas 2.3 lentelėje. Daroma prielaida, kad gyventojų kiekis Anykščių m. aglomeracijoje per ateinančius 10 m. nesikeis.

2.3.lentelė. Anykščių miesto aglomeracijos, prisijungusių ir prisijungiančių prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos gyventojų skaičius

Eil. Nr.	Agglomeracija pavadinimas	Gyventojų skaičius gyv. vietovės dalyje, įtrauktoje į aglomeraciją	Prisijungusių prie esamos nuotekų surinkimo sistemos gyventojų skaičius	Neprisijungusių prie nuotekų surinkimo sistemos gyventojų skaičius	Prisijungiančių prie esamos nuotekų surinkimo sistemos 2021-2023 m. gyventojų skaičius	Numatomas individualus nuotekų tvarkymas 2023 m pabaigai, gyventojų skaičius	Prisijungiančių prie esamos nuotekų surinkimo sistemos 2021-2031 m., gyventojų skaičius	Numatomas individualus nuotekų tvarkymas 2031 m pabaigai, gyventojų skaičius
1.	Anykščių miesto aglomeracija	9 036	8 872	164	37	127	16	111
Iš viso, proc.:		100%	98,2%	1,8%	0,4%	1,4%	0,2%	1,2%

Numatoma, kad įgyvendinus šį planą, iki 2023 m. bus prijungti 37 gyventojai (23 namų ūkiai), individualus nuotekų tvarkymas iki 2023 metų pabaigos išliks 1,4 % nuo tikėtino gyventojų skaičiaus, centralizuotas nuotekų tvarkymas – 98,6%. Laikotarpyje nuo 2021-2031 m. planuojama dar prijungti 16 gyventojų (10 namų ūkių), iki 2031 m. individualus nuotekų tvarkymas išliks 1,2 % gyventojų.

* Aplinkos ministerija parengė projektą „Preliminari individualių nuotekų tvarkymo sistemų ir individualių gręžinių požeminiam vandeniui išgauti inventorizacija ir preliminarių aglomeracijų ribų nustatymas“. Projekto rengimo eigoje palygintos preliminarios aglomeracijų ribos ir nustatytos ribos šiuo specialiuoju planu. LR Aplinkos ministerijos pateiktos Anykščių miesto rekomenduojamos aglomeracijos ribos nedidele dalimi nesutampa su planuojamomis ribomis.

Anykščių miesto aglomeracijos palyginimas pateikiamas 2.3 pav. Anykščių m. aglomeracijos riba pagal rengiamą planą ir Anykščių m. aglomeracijos riba pagal Aplinkos ministerijos vykdomą projektą „Preliminari individualių nuotekų tvarkymo sistemų ir individualių gręžinių požeminiam vandeniui išgauti inventorizacija ir preliminarių aglomeracijų ribų nustatymas“.

2.4.lentelė. Į Anykščių miesto aglomeraciją įtrauktų rajonų vertinimo kriterijai ir infrastruktūros plėtros etapai

Zonos Nr.	Prognozuojamas prisijungiančių gyv./būstų skaičius	Teritorijos plotas	Inžineriniai tinklų (nuotekų) įrengimas	Planuojama nuotekų tinklų statyba	Įrengimo kaštai	Prognozuojamas gyventojų tankis	Vieno gyventojų prijungimo prie nuotekų tinklų kaina	Etapas*
	gyv./vnt.							
1.	16/10	72,73	Yra	0,2	38	20	2,4	I
2.	4/2	116,08	Yra	0,04	8	13	2,0	I
3.	10/6	62,05	Yra	0,12	23	24	2,3	I
4.	0/0	35,98	Yra	-	-	68	-	-
5.	2/1	60,90	Yra	0,02	4	15	2,0	I
6.	0/0	64,13	Yra	-	-	5	-	-
7.	4/2	39,01	Yra	0,04	8	11	2,0	I
8.	16/10	87,98	Yra	0,2	38	7	2,4	II
9.	4/2	7,69	Yra	0,04	8	5	2,0	I
10.	0/0	5,41	Yra	-	-	3	-	-
11.	0/0	5,34	Yra	-	-	7	-	-
12.	0/0	42,81	Yra	-	-	4	-	-
Viso:	63/39			0,7	127			

*Etapai nustatyti pagal vieno gyventojų prijungimo prie nuotekų tinklų kainą.

I - infrastruktūros vystymo prioritetui priskiriamas 6 rajonai;
II - infrastruktūros vystymo prioritetui priskiriamas 1 rajonas.

Anykščių miesto aglomeracijoje vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros kiekiai pateikti 2.5 lentelėje.

2.5.lentelė. Numatoma Anykščių miesto vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų plėtra

Zonos Nr.	Inžinerinių tinklų plėtra		Prioritetas
	Vandentiekis (km)	Nuotekos (km)	
1.	-	0,2	I
2.	-	0,04	I
3.	-	0,12	I
4.	-	-	-
5.	-	0,02	I
6.	-	-	-
7.	-	0,04	I
8.	0,2	0,2	II
9.	-	0,04	I
10.	-	-	-
11.	-	-	-
12.	-	-	-
Viso:	0,2	0,7	

Numatoma, kad įgyvendinus šį planą, Anykščių miesto aglomeracijoje bus nutiesta 0,2 km vandentiekio tinklų ir 0,7 km nuotekų tvarkymo tinklų.

2.5. Anykščių miesto aglomeracijos vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros kaštai

Buitinių nuotekų tinklų iš PVC vamzdžių 1 km statybos kaina, įskaitant žemės darbus, vamzdynus, šulinių įrengimą, darbo užmokestį, medžiagas, mechanizmus:

- vamzdžių d110-250 mm – 188,70 tūkst. Eur.

Vandentiekio tinklų 1 km statybos kaina įskaitant žemės darbus, vamzdynus, šulinių įrengimą, darbo užmokestį, medžiagas, mechanizmus, hidraulinius bandymus, vamzdyno praplovimą ir dezinfekciją:

- vamzdžių d50-100 mm – 114,30 tūkst. Eur.

Duomenų šaltinis: Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai pagal 2021 m. spalio mėn. kainas (UAB „Sistela“).

2.6.lentelė. Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros įgyvendinimo kaštai Anykščių miesto aglomeracijoje

Zonos Nr.	Vandentiekio plėtra			Nuotekų tinklo plėtra			Prioritetas
	Ilgis (km)	D (mm)	Kaštai (tūkst. Eur)	Ilgis (km)	D (mm)	Kaštai (tūkst. Eur)	
1	-	-	-	0,2	110-250	37,74	I
2	-	-	-	0,04	110-250	7,55	I
3	-	-	-	0,12	110-250	22,64	I
4	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	0,02	110-250	3,77	I
6	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	0,04	110-250	7,55	I
8	0,2	50-100	22,86	0,2	110-250	37,74	II
9	-	-	-	0,04	110-250	7,55	I
10	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	-	-	-	-	-
Viso:	0,2		22,86	0,7		132,09	

Numatoma, kad planuojamai vandentiekio tinklų plėtrai Anykščių miesto aglomeracijoje bus reikalinga 22,86 tūkst. Eur.

Numatoma, kad planuojamai centralizuotų nuotekų tinklų plėtrai Anykščių miesto aglomeracijoje bus reikalinga 132,09 tūkst. Eur.

2.7.lentelė. Lėšų poreikis pagal plano įgyvendinimo etapus Anykščių miesto aglomeracijoje

Etapas	Vandentiekio plėtra	Nuotekų tinklų plėtra	Viso
	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur
I (2022-2023 metai)	-	86,80	86,80
II (2024-2032 metai)	22,86	37,74	60,60

2.6. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos

Pagal LR teisės aktų reikalavimus, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Ne visose Anyškčių rajono gyvenamosiose vietovėse yra ekonomiškai tikslinga vystyti centralizuotojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sistemas. Siekiant įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 punkto nuostatas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose, kuriose nėra centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir nenumatoma jų plėtra, gyventojai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir tvarko nuotekas individualiai. Kaimiško tipo gyvenamosiose vietovėse, kurios bus priskirtos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoms, galės būti vystomas centralizuotasis ir individualusis (individualūs gręžiniai) vandens tiekimas bei centralizuotas ar individualusis (individualūs nuotekų tvarkymo įrenginiai) nuotekų tvarkymas.

Į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją įtraukiamos savivaldybės teritorijos, atitinkančios nors vieną iš šių kriterijų (LR geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo 2006 07 13 įstatymo Nr. X-764 trečio skirsnio 12 straipsnis):

- geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;
- yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Ten, kur jau yra išvystyta viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, naujai organizuojamas individualus vandens išgavimas ir individualus nuotekų tvarkymas negalimas.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje individualus vandens išgavimas ir/ar individualus nuotekų tvarkymas galimas tik šiais atvejais:

- jeigu individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas yra numatytas šiame geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane;
- jeigu individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas buvo taikomas iki viešojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir šis individualus vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų šalinimas atitinka LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus;
- kaip laikiną vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sprendimą (kol viešasis vandens tiekėjas neįrengs planuojamos infrastruktūros).

Teritorijose, nepatenkančiose į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, taikomas individualus vandens išgavimas ir individualus nuotekų šalinimas, atitinkantis LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos, kurios yra nustatytos savivaldybės, vietovės lygmens bendruosiuose planuose, įtrauktos į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, tačiau jose nustatytas skirtingas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros tvarkymo būdas – centralizuotas ir (arba) individualus, atitinkantis LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Teritorijose, kuriose iki šio specialiojo plano keitimo rengimo pradžios buvo parengti detalieji planai ar kiti projektai, kuriuose buvo suplanuotas kvartalinis užstatymas, nauji vartotojai gali jungtis prie esamos kvartalinės individualios vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, jeigu: ši infrastruktūra atitinka teisės aktų nustatytus geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo reikalavimus; naujų vartotojų sklypai patenka į detaliojo plano galiojimo ribas. Tačiau, jeigu išduotose sąlygose ir pasirašytose sutartyse kvartalinei ir individualiai

vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statybai buvo numatyta, kad pastačius centralizuotus tinklus, statinius būtina perjungti prie centralizuotų tinklų, šias sąlygas būtina vykdyti, t.y. kai šias teritorijas pasieks viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai, kvartalinė ir individuali vandens gavvybos ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra turi būti naikinama (individualūs gręžiniai tamponuojami, išgriebimo duobės / kvartaliniai ir vietiniai nuotekų valymo įrenginiai likviduojami) ir jungiamasi prie viešojo vandens tiekėjo tinklų.

2.6.1. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos

Rengiamam Specialiajam planui skirtingos Konceptcijos alternatyvos nebuvo rengiamos, kadangi visi sprendimai priimti vadovaujantis esamos būklės analize, atliktais ekonominiais skaičiavimais bei poveikiu aplinkai ir atsižvelgiant į plėtros perspektyvas, numatytas teritorijų planavimo dokumentuose.

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje buvo parengta koncepcija, kurioje išnagrinėtos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos. Taip pat šioje stadijoje buvo atliktas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvų ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimas (ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita). Plėtros alternatyvos pagrįstos ekonominiais skaičiavimais ir poveikiu aplinkai. Sprendimai dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo priimti, išnagrinėjus plėtros alternatyvas ir parinkus ekonomiškai tinkamiausią, priimtinausią ir aplinkosauginiu požiūriu saugiausią tvarkymo būdą.

Planuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savivaldybės teritorijoje, galimos šios alternatyvos (Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 1 priedas):

2.6. lentelė. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos

Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra		Nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra	
Alternatyva A – Vandenviečių, gręžinių įrengimas.	Numatoma gyvenamojoje vietovėje įrengti kelias vandenvietes ar gręžinius, vandens gerinimo įrenginius.	Alternatyva A – Grupinė nuotekų tvarkymo sistema.	Numatoma, kad gyvenamosios vietovės nuotekos būtų tvarkomos dviejose ar daugiau nuotekų valyklų.
Alternatyva B – Mažesnių gyvenamųjų vietovių prijungimas.	Geriamojo vandens tiekimo teritorijos formavimas, numatant prie gyvenamosios vietovės geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros prijungti vieną ar kelias gyvenamąsias vietas, nutolusias ne didesniu atstumu kaip 5 km.	Alternatyva B – Mažesnių gyvenamųjų vietovių prijungimas.	Suformuojama nuotekų tvarkymo teritorija, numatant, kad į gyvenamosios vietovės nuotekų valyklą būtų transportuojamos vienos ar kelių aplinkinių mažesnių gyvenamųjų vietovių (ne toliau, kaip už 5 km) nuotekos.
Alternatyva C – Centralizuotas tiekimas	Centralizuotas geriamojo vandens tiekimas gyvenamajai vietai iš vienos vandenvietės.	Alternatyva C – Centralizuotas nuotakynas.	Gyvenamosios vietovės nuotekų tvarkymas numatomas vienoje nuotekų valykloje.
Alternatyva D – Vandenviečių, gręžinių skaičiaus sumažinimas	Kai gyvenamoji vietovė turi dvi ar kelias vandenvietes, gręžinius, įvertinamas vandenviečių, gręžinių skaičiaus sumažinimas.	Alternatyva D – Prisijungimas prie didesnės gyvenamosios vietovės.	Suformuojama nuotekų tvarkymo teritorija, numatant kelių gyvenamųjų vietovių nuotekas transportuoti į didesnės gyvenamosios vietovės nuotekų valyklą.

Alternatyva E – Prisijungimas prie didesnės gyvenamosios vietovės.	Geriamojo vandens tiekimo teritorijos formavimas, numatant gyvenamosios vietovės prijungimą prie didesnės gyvenamosios vietovės geriamojo vandens tiekimo sistemos.	Alternatyva D – individualus nuotekų tvarkymas.	Kai esant mažam gyventojų tankiui centralizuoto nuotekų tvarkymo sistemos įrengimas nėra racionalus.
---	---	--	--

Išnagrinėjus centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtros galimybes, buvo sudarytas gyvenamųjų vietovių, kurias numatoma įtraukti į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas sąrašas.

2.7.lentelė. Gyvenamųjų vietovių, kuriose numatomos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, atranka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Gyvenvietės pavadinimas	Centralizuoti vandentiekio ir/ar nuotekų tinklai	Gyvenamosios vietovės statusas	Gyventojų skaičius (2011 m., seniūnijų duomenys)	Gyventojų skaičius (2020 m., seniūnijų duomenys)	Tendencija	Ankstesniame SPL nustatyta VGVNT teritorija, Taip/ Ne	Urbanizuota teritorija (ha) (nustatoma pagal georeferencinio pagrindo duomenis)	Namų ūkių skaičius visoje gyvenamosios vietovės teritorijoje (vnt.)	Gyventojų tankumas urbanizuotoje teritorijoje (gyv./ha)	Gyventojų skaičius VGVNT teritorijoje	Siūlomos VGVNT teritorijos plotas (ha)	Taikytas VGVNT nustatymo kriterijus	Nagrinėtos alternatyvos (Vandentiekis/ Nuotekos)
Andrioniškio sen.													
Andrioniškio mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	229	197	mažėjanti	Taip	36,6	131	5,4	189	62,4	1,2,3	C / C
Mikierių k.	Nėra/ Nėra	k.	25	17	mažėjanti	Taip	7,6	11	2,2	VGVNT nenustatoma			
Anykščių sen.													
Anykščių m.	Yra/ Yra	m.	10575	8936	mažėjanti	Taip	368,1	5585	24,3	Anykščių m. aglomeracija			
Ažuožerių k.	Yra/ Yra	k.	383	325	mažėjanti	Taip	32,2	217	10,1	299	22,6	1,2,3	C / C
Šeimyniškių k.	Nėra/ Nėra	k.	61	45	mažėjanti	Taip	18,5	30	2,4	VGVNT nenustatoma			
N. Elemininkų k.	Yra/ Yra	k.	573	565	mažėjanti	Taip	53,6	377	10,5	Anykščių m. aglomeracija			
Ažupiečių k.	Nėra/ Nėra	k.	24	27	didėjanti	Taip	4,9	18	5,5	VGVNT nenustatoma			
Vėjeliškių k.	Yra/ Yra	k.	49	38	mažėjanti	Taip	5,2	25	7,3	Anykščių m. aglomeracija			
Pašventupio k.	Nėra/ Nėra	k.	12	11	mažėjanti	Taip	1,9	7	5,8	VGVNT nenustatoma			
Vikonių k.	Nėra/ Nėra	k.	165	166	didėjanti	Taip	23,2	111	7,2	135	19,1	3	C; E / C; D
Keblonių k.	Yra/ Nėra	k.	166	276	didėjanti	Taip	37,0	184	7,5	245	40,4	1,2,3	E / C; D
Šeimyniškių k.	Nėra/ Nėra	k.	69	135	didėjanti	Taip	41,7	90	3,2	VGVNT nenustatoma			
Burbiškio k.	Yra/ Nėra	k.	286	275	mažėjanti	Taip	51,8	183	5,3	237	89,4	1,2,3	C / C
Šlavėnų k.	Nėra/ Nėra	k.	243	201	mažėjanti	Taip	35,9	134	5,6	VGVNT nenustatoma			
Rubikių k.	Nėra/ Nėra	k.	204	217	didėjanti	Taip	54,5	145	4,0	188	27,6	3	C / C
Kuniškių k.	Nėra/ Nėra	k.	188	157	mažėjanti	Taip	22,6	105	6,9	VGVNT nenustatoma			
Elmininkų I k.	Yra/ Nėra	k.	140	126	mažėjanti	Taip	21,4	84	5,9	111	39,5	1,2,3	B; C / B; C
Pagirių k.	Nėra/ Nėra	k.	95	94	mažėjanti	Taip	11,7	63	8,0	VGVNT nenustatoma			
Juškonių k.	Nėra/ Nėra	k.	58	53	mažėjanti	Taip	17,6	35	3,0	VGVNT nenustatoma			
Bikūnų k.	Yra/ Nėra	k.	29	33	didėjanti	Taip	7,5	22	4,4	26	20,6	2,3	C; E / C; D
Niūronių k.	Nėra/ Nėra	k.	67	72	didėjanti	Taip	18,5	48	3,9	VGVNT nenustatoma			
Debeikių sen.													
Debeikių mstl.	Yra/ Yra	mstl.	404	343	mažėjanti	Taip	49,8	229	6,9	309	65,4	1,2,3	C / C
Aknystų k.	Nėra/ Nėra	k.	238	376	didėjanti	Taip	7,3	251	51,5	VGVNT nenustatoma			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Leliūnų k.	Yra/ Yra	k.	286	218	mažėjanti	Taip	35,1	145	6,2	197	47,9	1,2,3	C / C
Čekonių k.	Yra/ Nėra	k.	144	115	didėjanti	Taip	21,8	77	5,3	90	16,6	1,2,3	C / C
Varkujų k.	Nėra/ Nėra	k.	92	76	mažėjanti	Taip	22,1	51	3,4	VGTNT nenustatoma			
Aušros k.	Yra/ Nėra	k.	51	40	mažėjanti	Taip	15,2	27	2,6	40	16,8	1,3	C / C
Kavarsko sen.													
Kavarsko m.	Yra/ Yra	m.	691	545	mažėjanti	Taip	62,7	363	8,7	825	222,2	1,2,3	C / C
Pumpučių k.	Yra/ Yra	k.	159	129	mažėjanti	Taip	30,3	86	4,3				
Dauginčių k.	Yra/ Yra	k.	88	93	didėjanti	Taip	14,1	62	6,6				
Janušavos k.	Yra/ Yra	k.	224	176	mažėjanti	Taip	24,5	117	7,2				
Medžiočių k.	Yra/ Nėra	k.	31	24	mažėjanti	Ne	7,2	16	3,3	17	12,8	2	C / C
Pravydžių k.	Yra/ Nėra	k.	24	22	mažėjanti	Ne	4,9	15	4,5	15	13,2	2	C / C
Maželių k.	Nėra/ Nėra	k.	79	54	mažėjanti	Taip	14,7	36	3,7	VGTNT nenustatoma			
Svirnų II k.	Yra/ Nėra	k.	289	216	mažėjanti	Taip	26,5	144	8,2	193	43,9	1,2,3	C / C
Dabužių I k.	Yra/ Yra	k.	223	196	mažėjanti	Taip	17,2	131	11,4	148	33,1	1,2,3	C / C
Šerių k.	Nėra/ Nėra	k.	244	179	mažėjanti	Taip	27,5	119	6,5	VGTNT nenustatoma			
Šovenių k.	Yra/ Nėra	k.	106	90	mažėjanti	Taip	19,6	60	4,6	70	21,5	2, 3	C / C
Laviškių k. (anksčiau Kabošių k.)	Nėra/ Nėra	k.	54	17	mažėjanti	Taip	15,6	11	1,1	VGTNT nenustatoma			
Repšėnų k.	Nėra/ Nėra	k.	79	67	mažėjanti	Taip	16,4	45	4,1	VGTNT nenustatoma			
Zaviesišio k.	Nėra/ Nėra	k.	101	97	mažėjanti	Taip	14,0	65	6,9	VGTNT nenustatoma			
Kurklių sen.													
Kurklių mstl.	Yra/ Yra	mstl.	364	371	didėjanti	Taip	58,3	247	6,4	360	82,1	1,2,3	C / C
Staškūniškio k.	Yra/ Yra	k.	246	250	didėjanti	Taip	29,0	167	8,6	155	52,7	1,2,3	C / C
Kurklių II k.	Nėra/ Nėra	k.	174	146	mažėjanti	Taip	25,9	97	5,6	VGTNT nenustatoma			
Skiemonių sen.													
Mačionių k.	Yra/ Nėra	k.	177	164	mažėjanti	Taip	33,1	109	5,0	134	44,7	1,2,3	C / C
Skiemonių mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	217	210	mažėjanti	Taip	34,2	140	6,1	207	77,3	1,2,3	C / C
Katlėrių k.	Yra/ Nėra	k.	117	106	mažėjanti	Taip	16,1	71	6,6	92	37,7	1,2,3	C / C
Gečionių k.	Nėra/ Nėra	k.	48	41	mažėjanti	Taip	12,9	27	3,2	VGTNT nenustatoma			
Pašilių k.	Yra/ Nėra	k.	67	73	didėjanti	Taip	13,5	49	5,4	63	64,7	1,2,3	C / C
Pūstalaukių k.	Nėra/ Nėra	k.	55	44	mažėjanti	Taip	13,6	29	3,2	VGTNT nenustatoma			
Svėdasų sen.													
Svėdasų mstl.	Yra/ Yra	mstl.	884	719	mažėjanti	Taip	85,7	479	8,4	606	129,0	1,2,3	C / C
Daujočių k.	Yra/ Nėra	k.	203	166	mažėjanti	Taip	40,2	111	4,1	117	41,2	1,2,3	C / C
Vaitkūnų k.	Yra/ Nėra	k.	181	141	mažėjanti	Taip	27,0	94	5,2	108	40,3	1,2,3	C / C
Aulelių k.	Yra/ Yra	k.	134	131	mažėjanti	Taip	20,4	87	6,4	96	21,9	1,2,3	C / C

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Grikiapelių k.	Nėra/ Nėra	k.	143	124	mažėjanti	Taip	17,0	83	7,3	VGVTNT nenustatoma			
Butėnų k.	Nėra/ Nėra	k.	111	115	didėjanti	Taip	24,3	77	4,7	VGVTNT nenustatoma			
Vikonių k.	Nėra/ Nėra	k.	91	75	mažėjanti	Taip	19,7	50	3,8	VGVTNT nenustatoma			
Kunigiškių I k.	Nėra/ Nėra	k.	95	98	didėjanti	Taip	19,1	65	5,1	VGVTNT nenustatoma			
Traupio sen.													
Levaniškių k.	Yra/ Nėra	k.	349	266	mažėjanti	Taip	46,2	177	5,8	207	58,6	1,2,3	C / C
Klaibūnų k.	Yra/ Nėra	k.	142	97	mažėjanti	Taip	14,4	65	6,7	180	54,1	1,2,3	C / C
Traupio mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	183	121	mažėjanti	Taip	21,7	81	5,6				
Troškūnų sen.													
Troškūnų m.	Yra/ Yra	m.	451	407	mažėjanti	Taip	40,9	271	10,0	944	170,9	1,2,3	C / C
Vaidlonių k.	Yra/ Yra	k.	296	286	mažėjanti	Taip	41,4	191	6,9				
Smėlynės k.	Yra/ Yra	k.	280	251	mažėjanti	Taip	51,1	167	4,9				
Raguvėlės k.	Yra/ Yra	k.	314	268	mažėjanti	Taip	39,1	179	6,9	252	52,4	1,2,3	C / C
Surdegio mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	158	158	mažėjanti	Taip	27,3	105	5,8	141	53,1	1,2,3	C / C
Kirmėlių k.	Yra/ Yra	k.	159	131	mažėjanti	Taip	19,5	87	6,7	105	21,4	1,2,3	C / C
Latavėnų k.	Yra/ Nėra	k.	69	62	mažėjanti	Taip	9,8	41	6,3	33	11,6	2	C / C
Vašuokėnų k.	Nėra/ Nėra	k.	65	64	mažėjanti	Taip	11,0	43	5,8	VGVTNT nenustatoma			
Gudelių k.	Nėra/ Nėra	k.	22	21	mažėjanti	Taip	10,5	14	2,0	VGVTNT nenustatoma			
Mitošiūnų k.	Nėra/ Nėra	k.	83	62	mažėjanti	Taip	15,9	41	3,9	VGVTNT nenustatoma			
Rukiškio k.	Nėra/ Nėra	k.	53	56	didėjanti	Taip	10,5	37	5,3	VGVTNT nenustatoma			
Viešintų sen.													
Viešintų mstl.	Yra/ Yra	mstl.	281	243	mažėjanti	Taip	40,1	162	6,1	377	124,5	1,2,3	C / C
Viešintėlių k.	Yra/ Nėra	k.	221	196	mažėjanti	Taip	29,8	131	6,6				

Anykščių rajone nustatytos 46 gyvenamosios vietovės, patenkančios į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, kuriose (ar jų dalyse) numatomas centralizuotas vandens tiekimo ir/ arba nuotekų tvarkymas. Dalis šių gyvenamųjų vietovių (3) – patenka į Anykščių miesto aglomeraciją.

2.7. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys ir tvarkymo būdai

VGVTNT teritorijose išskiriamos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys:

- **I kryptis** - vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros vystymas VGVNT teritorijos dalyse, kuriose yra didžiausias gyventojų tankumas bei dalinai įrengti vandentiekio ir (ar) nuotekų tinklai;
- **II kryptis** - vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros vystymas (gali būti vykdomi paruošiamieji darbai vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros vystymui: investicinių projektų rengimas, detaliųjų planų rengimas, techninių/darbo projektų rengimas) VGVNT teritorijos dalyse, kurios patenka į prioritетines urbanizuojamas teritorijas*. Šiose teritorijose numatytas individualus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas. Parengus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas iš individualaus gali būti keičiamas į centralizuotą**.
- **III kryptis** - vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros vystymas (gali būti vykdomi paruošiamieji darbai vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros vystymui: investicinių projektų rengimas, detaliųjų planų rengimas, techninių/darbo projektų rengimas) VGVNT teritorijos dalyse, kurios patenka į neprioritetines urbanizuojamas teritorijas*. Šiose VGVNT teritorijų dalyse numatytas individualus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas. Parengus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas iš individualaus gali būti keičiamas į centralizuotą. Šiose teritorijose savivaldybės lėšomis inžinerinė infrastruktūra plėtojama tik tokiu atveju, jei ji jau yra išplėtotą I prioriteto teritorijose***.

**Duomenų šaltinis: Prioritetinės plėtros teritorijos ir neprioritetinės plėtros teritorijos, numatytos Anykščių rajono savivaldybės bendrojo plano keitime.*

*** Prioritetinės plėtros teritorijose savivaldybė pagal poreikį ir finansines galimybes gerina gyvenimo kokybę lemiančius aspektus – socialinę, rekreacinę, susisiekimo, inžinerinę infrastruktūras, formuoja viešąsias erdves, numato viešųjų paslaugų teikimą, įvertinant jų prieinamumą ir pasiekiamumą.*

**** Neprioritetinės plėtros teritorijose – naujai užstatomose teritorijose savivaldybės lėšomis plėtojama infrastruktūra (socialinė, inžinerinė, rekreacinė ir kt.) tik tokiu atveju, jei ji jau būna išplėtotą prioritетinės plėtros teritorijoje. Neprioritetinės plėtros teritorijose, dar neišvysčius infrastruktūros prioritетinėse teritorijose, gali būti vystoma infrastruktūra savivaldybės lėšomis tik išskirtiniais atvejais, kai sukuriama gerovė ne pavieniams asmenims, bet tenkinant socialiai pažeidžiamų grupių poreikius ar atstovaujant viešą interesą. Žemės naudojimo paskirties keitimas ir/ar naujų statinių statyba antro prioriteto teritorijose galima tik kartu išsprendžiant užstatomų teritorijų aptarnavimui reikalingą infrastruktūrą.*

Atsižvelgiant į infrastruktūros plėtros kryptis ir vadovaujantis parengta ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos ataskaita, parinkti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdai pateikiami 2.8 lentelėje.

2.8.lentelė. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdai gyvenamosiose vietovėse

Gyvenvietės pavadinimas	Centralizuoti vandentiekio ir/ar nuotekų tinklai	Gyvenamosios vietovės statusas	Gyventojų skaičius (2020 m., seniūnijų duomenys)	Vandentiekio infrastruktūra		Nuotekų šalinimo infrastruktūra		Pastabos	
				Tvarkymo būdas	Numatoma plėtra	Tvarkymo būdas	Numatoma plėtra		
Andrioniškio sen.									
Andrioniškio mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	197	C	Taip	C	Taip	Nuotekų tinklų plėtra numatyta pagal parengtą "Vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų bei nuotekų valymo įrenginių Andrioniškyje, Anyškčių raj. statybos projektą"	
Anyškčių sen.									
Anyškčių m.	Yra/ Yra	m.	8936	Anyškčių m. aglomeracija					
Ažuožerių k.	Yra/ Yra	k.	325	C	Ne	C	Ne	-	
N. Elemininkų k.	Yra/ Yra	k.	565	Anyškčių m. aglomeracija					
Vėjeliškių k.	Yra/ Yra	k.	38						
Vikonių k.	Nėra/ Nėra	k.	166	C	Taip	I	Ne	-	
Keblonių k.	Yra/ Nėra	k.	276	C	Taip	I	Ne	-	
Burbiškio k.	Yra/ Nėra	k.	275	C	Taip	I	Ne	-	
Rubikių k.	Nėra/ Nėra	k.	217	C	Taip	I	Ne	-	
Elmininkų I k.	Yra/ Nėra	k.	126	C	Ne	I	Ne	-	
Bikūnų k.	Yra/ Nėra	k.	33	C	Taip	I	Ne	-	
Debeikių sen.									
Debeikių mstl.	Yra/ Yra	mstl.	343	C	Taip	C; I	Ne	-	
Leliūnų k.	Yra/ Yra	k.	218	C	Ne	C	Taip	-	
Čekonių k.	Yra/ Nėra	k.	115	C	Taip	I	Ne	-	
Aušros k.	Yra/ Nėra	k.	40	C	Taip	I	Ne	-	
Kavarsko sen.									
Kavarsko m.	Yra/ Yra	m.	545	C	Ne	C	Ne	-	
Pumpučių k.	Yra/ Yra	k.	129						
Dauginčių k.	Yra/ Yra	k.	93						
Janušavos k.	Yra/ Yra	k.	176						
Medžiočių k.	Yra/ Nėra	k.	24	C	Taip	I	Ne	-	
Pravydžių k.	Yra/ Nėra	k.	22	C	Taip	I	Ne	-	
Svirnų II k.	Yra/ Nėra	k.	216	C	Ne	I	Ne	-	
Dabužių I k.	Yra/ Yra	k.	196	C	Ne	C	Taip	-	

Gyvenvietės pavadinimas	Centralizuoti vandentiekio ir/ar nuotekų tinklai	Gyvenamosios vietovės statusas	Gyventojų skaičius (2020 m., seniūnijų duomenys)	Vandentiekio infrastruktūra		Nuotekų šalinimo infrastruktūra		Pastabos
				Tvarkymo būdas	Numatoma plėtra	Tvarkymo būdas	Numatoma plėtra	
Šovenių k.	Yra/ Nėra	k.	90	C	Taip	I	Ne	-
Kurklių sen.								
Kurklių mstl.	Yra/ Yra	mstl.	371	C	Ne	C	Ne	-
Staškūniškio k.	Yra/ Yra	k.	250	C	Taip	I	Ne	-
Skiemonių sen.								
Mačionių k.	Yra/ Nėra	k.	164	C	Ne	I	Ne	-
Skiemonių mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	210	C	Ne	I	Ne	-
Katlėrių k.	Yra/ Nėra	k.	106	C	Ne	I	Ne	-
Pašilių k.	Yra/ Nėra	k.	73	C	Taip	I	Ne	-
Svėdasų sen.								
Svėdasų mstl.	Yra/ Yra	mstl.	719	C	Taip	C	Taip	-
Daujočių k.	Yra/ Nėra	k.	166	C	Ne	C	Ne	-
Vaitkūnų k.	Yra/ Nėra	k.	141	C	Ne	I	Ne	-
Aulelių k.	Yra/ Yra	k.	131	C	Ne	C; I	Ne	-
Traupio sen.								
Levaniškių k.	Yra/ Nėra	k.	266	C	Taip	I	Ne	-
Klaibūnų k.	Yra/ Nėra	k.	97	C	Taip	I	Ne	-
Traupio mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	121					
Troškūnų sen.								
Troškūnų m.	Yra/ Yra	m.	407	C	Taip	C	Taip	-
Vaidlonių k.	Yra/ Yra	k.	286					
Smėlynės k.	Yra/ Yra	k.	251					
Raguvėlės k.	Yra/ Yra	k.	268	C	Ne	C; I	Ne	-
Surdegio mstl.	Yra/ Nėra	mstl.	158	C	Ne	I	Ne	-
Kirmėlių k.	Yra/ Yra	k.	131	C	Taip	I	Ne	-
Latavėnų k.	Yra/ Nėra	k.	62	C	Taip	I	Ne	-
Viešintų sen.								
Viešintų mstl.	Yra/ Yra	mstl.	243	c	Ne	C; I	Ne	-
Viešintėlių k.	Yra/ Nėra	k.	196					

Duomenų šaltinis: Anykščių rajono savivaldybės seniūnijos pateikti duomenys; Oficialiosios statistikos portalas: <https://osp.stat.gov.lt/gyventojai1>;

*C- centralizuotas; I- individualus.

Gyventojams tiekiamas vanduo turi atitikti Lietuvos higienos normą HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo (nauja redakcija nuo 2017-10-27, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2017 m. spalio 25 d. įsakymas Nr. V-1220).

Teikiant decentralizuotas geriamojo vandens tiekimo paslaugas turi būti nuolat atliekamas šachtinių šulinių vandens, vartojamo maistui gaminti, kokybės tyrimai bei esant poreikiui (t. y. esant blogai šachtinių šulinių vandens kokybei), užtikrinamas vandens tiekimas mobiliomis priemonėmis.

2.8. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų plėtros kaštai

Atliekami skaičiavimai Anykščių rajono VGVNT teritorijų vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros kaštams nustatyti.

Buitinių nuotekų tinklų iš PVC vamzdžių 1 km kaina, įskaitant žemės darbus, vamzdynus, šulinių įrengimą, darbo užmokestį, medžiagas, mechanizmus*:

- vamzdžių d110-250 mm – 188,7 tūkst. Eur.

Vandentiekio tinklų 1 km kaina, įskaitant žemės darbus, vamzdynus, šulinių įrengimą, darbo užmokestį, medžiagas, mechanizmus, hidraulinius bandymus, vamzdyno praplovimą ir dezinfekciją*:

- vamzdžių d50-100 mm – 114,3 tūkst. Eur.

*Duomenų šaltinis: *Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai pagal 2020 m. spalio mėn. kainas (UAB „Sistela“).*

Daromos prielaidos, kad:

- kitos paskirties sklypo, skirto inžineriniams įrenginiams suformavimas ir įsigijimas - apie 20 000 eurų, kai sklypo plotas neviršys 10 a.;
- statomi tik uždaro tipo nuotekų valymo įrenginiai (NV), jų projektinis pajėgumas neviršys 5 000 m³/p. Šių nuotekų valyklų kaina priklausys nuo jų pajėgumo. Numatoma, kad 1 m³/p NV kainuos 8 000 eurų. Numatomi koeficientai K1=0,8, kai NV pajėgumas 10-20 m³/p.; K2=0,7, kai NV pajėgumas 21-50 m³/p.; K3=0,4, kai NV pajėgumas viršija 50 m³/p. Rekonstruojant esamas nuotekų valyklas, taikomi individualūs koeficientai.
- vandens gerinimo įrenginių (VGĮ) statyba kaina priklausys nuo šių įrenginių pajėgumo ir išgaunamo vandens cheminės sudėties. Numatoma, kad 1 m³/p VGĮ kainuos 5 000 eurų, kai tenka vandenį apvalyti nuo 1 nepageidaujamo komponento. Numatomi koeficientai K2=1.2, kai išgaunamas vanduo apvalomas nuo 2 nepageidaujamų komponentų; K3=1.35, kai išgaunamas vanduo apvalomas nuo 3 nepageidaujamų komponentų; K4=1.4, kai išgaunamas vanduo apvalomas nuo 4 nepageidaujamų komponentų; K5=1.5, kai išgaunamas vanduo apvalomas nuo 5 nepageidaujamų komponentų. Numatomi koeficientai K1=0,8, kai VGĮ pajėgumas viršija 20 m³/p.; K1=0,7, kai VGĮ pajėgumas viršija 40 m³/p.
- vandenviečių likvidavimas, gręžinių tamponavimas – 10 000 eurų vandenvietei.
- naujos vandenvietės statyba - 50 000 eurų.

2.9.lentelė. Vandentiekio ir būtines nuotekynės vystymo kaštai

Gyvenvietės pavadinimas	Centralizuoti vandentiekio ir/ar nuotekų tinklai	Gyventojų skaičius (2020 m., seniūnijų duomenys)	Vandentiekio infrastruktūra			Nuotekų šalinimo infrastruktūra		
			Planuojami tinklai, km	Vandenvietė/ vandens gerinimo įrenginiai, m ³ /p (N - nauja statyba; R - rekonstrukcija)	Kaštai, tūkst. Eur.	Planuojami tinklai, km	Nuotekų valymo įrenginiai, m ³ /p (N - nauja statyba; R - rekonstrukcija)	Kaštai, tūkst. Eur.
Andrioniškio sen.								
Andrioniškio mstl.	Yra/ Nėra	197	0,3	20 R	111	4,2	35 N	983
Ankščių sen.								
Ankščių m.	Yra/ Yra	8936	0,2	-	23	0,7	-	132
N. Elemininkų k.	Yra/ Yra	565						
Vėjeliškių k.	Yra/ Yra	38	-	-	-	-	-	-
Ažuožerių k.	Yra/ Yra	325	-	-	-	-	-	-
Vikonių k.	Nėra/ Nėra	166	1,4	25 N	230	-	-	-
Keblonių k.	Yra/ Nėra	276	3,0	-	343	-	-	-
Burbiškio k.	Yra/ Nėra	275	-	40 R	160	-	-	-
Rubikių k.	Nėra/ Nėra	217	3,2	30 N	436	-	-	-
Elmininkų I k.	Yra/ Nėra	126	-	-	-	-	-	-
Bikūnų k.	Yra/ Nėra	33	-	6 N	40	-	-	-
Debeikių sen.								
Debeikių mstl.	Yra/ Yra	343	0,5	30 R	133	-	-	-
Leliūnų k.	Yra/ Yra	218	-	-	-	1,8	-	340
Čekonių k.	Yra/ Nėra	115	-	15 R	75	-	-	-
Aušros k.	Yra/ Nėra	40	0,5	5 N	91	-	-	-
Kavarsko sen.								
Kavarsko m.	Yra/ Yra	545	-	-	-	-	-	-
Pumpučių k.	Yra/ Yra	129						
Dauginčių k.	Yra/ Yra	93						
Janušavos k.	Yra/ Yra	176						
Medžiočių k.	Yra/ Nėra	24	-	3 N	18	-	-	-
Pravydžių k.	Yra/ Nėra	22	-	2 N	12	-	-	-
Svirnų II k.	Yra/ Nėra	216	-	-	-	-	-	-
Dabužių I k.	Yra/ Yra	196	-	-	-	0,9	-	170
Šovenių k.	Yra/ Nėra	90	0,8	9 N	145	-	-	-
Kurklių sen.								
Kurklių mstl.	Yra/ Yra	371	-	-	-	-	-	-
Štaškūniškio k.	Yra/ Yra	250	1,4	-	160	-	-	-
Skiemionių sen.								
Mačionių k.	Yra/ Nėra	164	-	-	-	-	-	-
Skiemionių mstl.	Yra/ Nėra	210	-	-	-	-	-	-
Katlėrių k.	Yra/ Nėra	106	-	-	-	-	-	-
Pašilių k.	Yra/ Nėra	73	-	10 N	68	-	-	-
Svėdasų sen.								
Svėdasų mstl.	Yra/ Yra	719	2,1	-	240	3,6	-	660
Daujočių k.	Yra/ Nėra	166	-	-	-	-	-	-
Vaitkūnų k.	Yra/ Nėra	141	-	-	-	-	-	-
Aulelių k.	Yra/ Yra	131	-	-	-	-	-	-

Gyvenvietės pavadinimas	Centralizuoti vandentiekio ir/ar nuotekų tinklai	Gyventojų skaičius (2020 m., seniūnijų duomenys)	Vandentiekio infrastruktūra			Nuotekų šalinimo infrastruktūra		
			Planuojami tinklai, km	Vandenvietė/ vandens gerinimo įrenginiai, m ³ /p (N - nauja statyba; R - rekonstrukcija)	Kaštai, tūkst. Eur.	Planuojami tinklai, km	Nuotekų valymo įrenginiai, m ³ /p (N - nauja statyba; R - rekonstrukcija)	Kaštai, tūkst. Eur.
Traupio sen.								
Levaniškių k.	Yra/ Nėra	266	3,2	-	366	-	-	-
Klaibūnų k.	Yra/ Nėra	97	1,5	25 R	297	-	-	-
Traupio mstl.	Yra/ Nėra	121						
Troškūnų sen.								
Troškūnų m.	Yra/ Yra	407	-	110 R	320	2,0	-	377
Vaidlonių k.	Yra/ Yra	286						
Smėlynės k.	Yra/ Yra	251						
Raguvėlės k.	Yra/ Yra	268						
Surdegio mstl.	Yra/ Nėra	158						
Kirmėlių k.	Yra/ Yra	131						
Latavėnų k.	Yra/ Nėra	62						
Viešintų sen.								
Viešintų mstl.	Yra/ Yra	243	-	-	-	-	-	-
Viešintėlių k.	Yra/ Nėra	196	-	-	-	-	-	-
Iš viso kaštai, tūkst. Eur.:			3389			2662		

Esamų tinklų rekonstrukcijos projektai ir lėšų poreikis jų įgyvendinimui šiame plane nevertinamas.

2.9. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijų plėtros etapai ir finansavimo šaltiniai

Gyvenamosios vietovės, kuriose siūloma centralizuotos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos kūrimas ir (arba) plėtra, buvo suskirstytos prioriteto tvarka. Pagrindinis kriterijus pagal kurį nustatomas gyvenamųjų vietovių prioritetiškumas yra Anykščių rajono bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatyta hierarchinė savivaldybės centrų ir gyvenamųjų vietovių sistema.

2.10.lentelė. Anykščių rajono urbanistinės struktūros vystymo sprendiniai

Eil. Nr.	Kategorija	Gyvenamosios vietovės pavadinimas
1.	Rajono lygmens administracinis centras	Anykščiai Administracinis centras, kuriame plėtojamos viešosios ir komercinės paslaugos gyventojams bei ūkio subjektams, turizmo infrastruktūra bei paslaugos siekiant miestui kurorto statuso.
2.	Vietos lygmens administraciniai centrai (seniūnijų centrai)	Andrioniškis, Kavarskas, Kurkliai, Troškūnai, Traupis, Skiemonys, Svėdasai, Debeikiai, Viešintos Vietos lygmens administraciniai centrai, kurie plėtojami kaip viešųjų ir komercinių paslaugų vietos centrai.
3.	Kiti gyvenamųjų vietovių centrai	Staškūniškis, Raguvėlė, Surdegis, Katlėriai Kiti gyvenamųjų vietovių centrai plėtojami kaip viešųjų ir komercinių paslaugų vietos centrai, skirti nutolusių arba dispersiškai urbanizuotų kaimo vietovių gyventojams aptarnauti.

Antrasis kriterijus - investicijų ekonominis efektyvumas, tai yra, visų pirma, siūloma investuoti į tas gyvenamąsias vietas, kuriose investicijų poreikis reikalavimus atitinkančių viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo užtikrinimui vienam gyventojui yra mažesnis. Pagal šį kriterijų, prioritetą įgauna didesnės gyvenamosios vietovės, t.y. kuriose gyventojų tankumas yra didžiausias ir gyvenamosios vietovės, kuriose jau yra dalis infrastruktūros.

2.11.lentelė. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo prioritetiškumas ir inžinerinės infrastruktūros vystymo būdas

Prioritetas	VGVTNTT pavadinimas	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur, tenkantis vienam gyventojui	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur.	Infrastruktūros vystymo pobūdis
I (2022-2023 metai)	Anykščių m. aglomeracija (Anykščių m., N. Elemininių k., Vėjeliškių k.)	2,5	155	Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Anykščių m. teritorijoje
Iš viso, tūkst. Eur:			155	
II (2024-2027 metai)	Andrioniškio mstl.	6,0	1094	VGJ rekonstrukcija, vandentiekio tinklų statyba, NVJ statyba, nuotekų tinklų plėtra pagal parengtą "Vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų bei nuotekų valymo įrenginių Andrioniškyje, Anykščių raj. statybos projektą"
	Troškūnų m. (Vaidlonių k., Smėlynės k.)	2,0	697	VGJ rekonstrukcija, nuotekų tinklų plėtra
	Traupio mstl. (Klaibūnų k.)	3	297	VGJ rekonstrukcija, vandentiekio tinklų plėtra
	Svėdasų mstl.	4,5	900	Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Svėdasų mstl.
	Debeikių mstl.	2,8	133	VGJ rekonstrukcija, vandentiekio tinklų plėtra
Iš viso, tūkst. Eur:			3121	
III (2028-2032 metai)	Staškūniškio k.	2,8	160	Vandentiekio tinklų plėtra
	Vikonių k.	1,7	230	Vandenvietės statyba, vandentiekio tinklų statyba
	Keblonių k.	1,7	343	Vandentiekio tinklų statyba
	Burbiškio k.	0,7	160	VGJ rekonstrukcija
	Rubikių k.	2,3	436	Vandenvietės statyba, vandentiekio tinklų statyba
	Leliūnų k.	2,3	340	Nuotekų tinklų plėtra
	Čekonių k.	0,8	75	VGJ rekonstrukcija
	Aušros k.	2,3	91	VGJ statyba, vandentiekio tinklų plėtra
	Medžiočių k.	1,1	18	VGJ statyba
	Pravydžių k.	1,5	12	VGJ statyba
	Dabužių I k.	2,6	170	Nuotekų tinklų plėtra
	Šovenių k.	2,6	145	VGJ statyba, vandentiekio tinklų plėtra
	Pašilių k.	1,1	68	VGJ statyba
	Levaniškių k.	2,7	366	Vandentiekio tinklų plėtra
	Kirmėlių k.	0,8	85	VGJ rekonstrukcija
Latavenų k.	1,1	36	VGJ statyba	
Iš viso, tūkst. Eur.:			2775	

Finansavimo šaltiniai (*LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, 18 straipsnis*):

1. Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas.
2. Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:
 - kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui finansuoti;
 - Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai;
 - valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
 - užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

2.10. Gaisrinės saugos reikalavimai

Gaisrinės saugos normos teritorijų planavimo dokumentams rengti, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013-12-31 įsakymu Nr. D1-995/1-312 nustato gaisrinės saugos reikalavimus rengiamiems savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentams. Specialiojo teritorijų planavimo dokumentams šios normos taikomos, kai rengiami inžinerinės infrastruktūros vystymo planai.

Teritorijų planavimo dokumentuose nagrinėjami galimi teritorijos aprūpinimo vandentiekio tinklais ir statiniais būdai pagal Normatyviniuose statinio saugos dokumentuose (*Lauko gaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės*), patvirtintuose Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2007-02-22 įsakymu Nr. 1-66, išdėstytais sąlygais. Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių poreikis, reikalingas vandens kiekis, gaisro gesinimo trukmė, tikėtinas vienu metu vietovėje kilsiančių gaisrų skaičius, reikalingas vandentiekio patikimumas, parenkamas vandentiekio tinklų skersmuo, kiti techniniai sprendiniai nustatomi rengiant statinių techninius/darbo projektus.

Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklės taikomos projektuojant, įrengiant, rekonstruojant ir remontuojant vandens tiekimo sistemas. Šios taisyklės numato, kad gyvenvietės centralizuotas vandentiekis gali būti naudojamas gaisrų gesinimui, kai atitinka tam tikrus reikalavimus.

Vandentiekio tinklai turi būti žiediniai. Aklinus iki 200 m ilgio vandentiekio vamzdynus galima naudoti priešgaisriniais arba ūkiniais ir priešgaisriniais poreikiais, neatsižvelgiant į vandens kiekį gaisrui gesinti.

Naujai planuojami vandentiekio tinklai yra skirti ir gaisrų gesinimui. Vandens gaisrui gesinti tiekimo leidžiama nenumatyti gyvenamosioms vietovėms, turinčioms iki 50 gyventojų ir atskiriems už miestų gyvenamųjų vietovių ribų statomiems gyvenamiesiems namams.

Atsižvelgiant į tai numatoma:

- rengiant vandentiekio tinklų plėtros techninius projektus, vadovautis reikalavimais, išdėstytais Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklėse;
- užstatytose pastatais ir statiniais teritorijose gaisriniai hidrantai vandentiekio tinkluose turi būti įrengiami kas 150–200 m. Atstumas, skaičiuojant jį pagal ugniagesių tiesiamą vandens liniją, nuo gaisrinio hidranto iki jo saugomo pastato perimetro tolimiausio taško turi būti ne didesnis kaip 200 m;
- įrengti tuščius antžeminius gaisrinius hidrantus su atskiriamaisiais įtaisais;
- požeminius gaisrinius hidrantus galima projektuoti ir įrengti tik tada, kai nėra techninių galimybių įrengti tuščius antžeminius gaisrinius hidrantus. Ties važiuojamojoje dalyje įrengtu požeminiu gaisriniu hidrantu turi būti įrengiami atitinkami transporto priemonėms stovėti draudžiantys kelio ženklai;
- gaisriniai hidrantai turi būti įrengiami ne toliau kaip 2,5 m nuo važiuojamosios kelio (gatvės) dalies krašto, bet ne arčiau kaip 5 m nuo pastatų sienų;

- vandentiekio tinklai turi būti žiediniai. Aklinus iki 200 m ilgio vandentiekio vamzdžius galima naudoti priešgaisriniais poreikiais;
- kai statinio išorės gaisrui gesinti sunaudojama iki 15 l/s vandens, leidžiama ne daugiau kaip vieną gaisrinį hidrantą įrengti ne ilgesnėje kaip 200 m vandentiekio linijos atšakoje. Kai vandens poreikis gaisrui gesinti iš išorės yra 15 l/s ir didesnis, gaisriniai hidrantai turi būti įrengiami žiediniame vandentiekyje ir turi užtikrinti reikiamą vandens kiekį atskirai neįvertinant kiekvieno iš jų;
- vandentiekio tinklų, kuriuose gali būti įrengiami gaisriniai hidrantai, skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 100 mm;
- keičiantis žemės savininkams ar žemės paskirčiai gaisriniai hidrantai neturi būti naikinami be priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos sutikimo;
- elektros energijos tiekimo siurblinei patikimumo grupė turi atitikti jos vandentiekio sistemų kategoriją.

Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, arba jo našumas nepakankamas, pagal priešgaisrinis reikalavimus turi būti įrengtos vandens talpyklos arba atviri vandens telkiniai:

- vandentiekio bokštas turi turėti įrenginį automobilinems cisternoms ir gaisriniais automobiliams pripildyti;
- gaisrinių rezervuarų ir vandens telkinių talpa nustatoma, atsižvelgiant į vandens poreikį ir gaisro gesinimo trukmę, pagal – Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklės;
- skaičiuojant atvirų vandens telkinių talpą būtina įvertinti galimą vandens išgaravimą ir ledo susidarymą;
- susisiekimo sistema turi užtikrinti gaisrinių automobilių privažiavimą prie gaisrinių rezervuarų, telkinių ir vandens šulinių. Prie natūralių vandens telkinių ir vandens šulinių turi būti įrengta 12×12 m aikštelė ir vandens paėmimo vieta. Gaisrui gesinti turi būti sudarytos sąlygos panaudoti vandenį iš aušintuvų ir kitų dirbtinių vandens telkinių;
- visais atvejais turi būti projektuojami ne mažiau kaip du gaisriniai rezervuarai arba natūralus vandens telkinys. Kiekviename rezervuare turi tilpti 50 proc. vandens kiekio gaisrui gesinti, o natūraliame vandens telkinyje – 100 proc. Gaisriniai rezervuarai arba natūralūs vandens telkiniai turi būti nutolę nuo pastatų, kuriuos numatoma gesinti naudojant šių telkinių vandenį, ne didesniu kaip 200 m atstumu. Atstumas, skaičiuojant jį pagal ugniagesių tiesiamą vandens liniją, nuo vandens paėmimo iš gaisrinio rezervuaro arba natūralaus vandens telkinio vietos iki saugomo pastato perimetro tolimiausio taško turi būti ne didesnis kaip 200 m.

Gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra iki 5 tūkst. gyventojų, kai pastatų išorės gaisrui gesinti vandens poreikis neviršija 10 l/s, gaisrams gesinti leidžiama:

- šakotiniame vandentiekio tinkle įrengti gaisrinius hidrantus;
- gaisrinius hidrantus įrengti nenormuojamo skersmens vandentiekio linijoje;
- kai nėra techninių galimybių įrengti gaisrinių hidrantų, vandens gaisrui gesinti tiekimą leidžiama numatyti iš gaisrinių rezervuarų arba natūralių ir (ar) dirbtinių vandens telkinių. Atstumas nuo gaisrinio rezervuaro arba natūralaus ir (ar) dirbtinio vandens telkinio iki jo saugomo pastato perimetro tolimiausio taško gali būti ne didesnis kaip 1000 m.

Specialiojo plano keitimu nustatyti tik bendrieji priešgaisrinės apsaugos reikalavimai, tačiau rengiant šio Specialiojo plano keitimo sprendinius detalizuojančius projektus, privaloma vadovautis Normatyviniais statinio saugos dokumentais (*Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklėmis*), patvirtintais Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007-02-22 d. įsakymu Nr. 1-66 ir statybos techniniu reglamento STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, patvirtinto LR aplinkos ministro 2003-07-21 įsakymu Nr. 390, nuostatomis, bei kitų teisės aktų, nustatančių esminius statinio reikalavimus ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases reikalavimais, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais bei lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

2.11. Paviršinės nuotekos

Paviršinės nuotekos tai ant urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žemės ūkio naudmenas ir žaliuosius plotus) patenkantis kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto plovimo, laistymo ir pan.) vanduo, kurį teritorijos valdytojas nori arba privalo organizuoti (naudojant nuotekų tvarkymo sistemas) surinkti ir pašalinti į aplinką arba išleisti į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas (perduoti nuotekų tvarkytojui). Paviršinių nuotekų tvarkymas apima paviršinių nuotekų surinkimą, transportavimą, valymą, išleidimą, valymo metu susidarancio dumblo (šlamo) pirminį tvarkymą.

Paviršinių nuotekų tvarkymo veikla reguliuojama vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2007-04-02 įsakymu Nr.D1-193. Reglamentas nustato aplinkosaugos reikalavimus paviršinių nuotekų surinkimui, valymui ir išleidimui, siekiant apsaugoti aplinką nuo taršos.

Reglamento nuostatos atitinka Europos Sąjungos Tarybos direktyvos Nr. 91/271/EEB „Dėl miestų nuotekų valymo“ reikalavimus ir HELCOM rekomendaciją 23/5 „Dėl teršalų išmetimų iš urbanizuotų teritorijų mažinimo, tinkamai tvarkant paviršines nuotekas“.

Šio Reglamento nuostatos taikomos visiems asmenims, valdantiems (naudojantiems) teritorijas ant kurių susidaro arba gali susidaryti paviršinės nuotekos, rengiantiems tokių teritorijų planavimo dokumentus, statybos (statinių) projektus, projektuojantiems paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, planuojantiems išleisti arba išleidžiantiems paviršines nuotekas į aplinką arba kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas, taip pat institucijoms, reguliuojančioms ir kontroliuojančioms paviršinių nuotekų tvarkymą.

Projektuojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, apskaičiuojant paviršinių nuotekų projekcinį srautą ir kt., turi būti vadovujamasi statybos techniniu reglamentu STR 2.07.01:2003. „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“.

Rekomenduojami šie paviršinių nuotekų tvarkymo prioritetai:

- sumažinti paviršinių nuotekų susidarymą ir (ar) surinkimą. Tai yra, turi būti įrengiama kiek galima mažiau nelaidžių paviršių (išskyrus galimai teršiamas teritorijas).
- sumažinti kiekį centralizuotai į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų. Tai yra, numatomas paviršinių nuotekų panaudojimas gamybos, žaliųjų plotų laistymo, gaisrų gesinimo reikmėms ir pan.;
- sumažinti susidarančių paviršinių nuotekų užterštumą - tai yra, numatyti sausą galimai teršiamų teritorijų valymą, įrengti stogines taršos atžvilgiu pavojingiausiose vietose ir pan.

Siekiant vystyti paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, rekomenduojama įgyvendinti visą eilę priemonių. Šių priemonių įgyvendinimo prioritetiškumas yra skirtingas kiekvienai teritorijai, priklausomai nuo jos dydžio, teritorijų naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentų ir pan., tačiau daugeliu atveju reikia įgyvendinti šias priemones (arba dalį jų):

- sumažinti paviršinių nuotekų kiekį sugeriant jas grunte arba mažinant nelaidžių paviršių plotą;
- paviršinės nuotekos turi būti tvarkomos atskirai nuo buitinių, komunalinių ir gamybinių nuotekų. Paviršinių nuotekų išleidimas į komunalinių, buitinių, gamybinių nuotekų tvarkymo sistemas draudžiamas, išskyrus atvejus, kai šio reikalavimo neatitinkanti nuotekų tvarkymo sistema įdiegta (arba statybos leidimas išduotas) iki 2007 m. balandžio 15 d. Mišriųjų nuotekų tvarkymo sistemoms taikomi visi teisės aktuose nustatyti reikalavimai nuotekų, kurios patenka į mišriųjų nuotekų sistemą, tvarkymui;
- paviršinių nuotekų tvarkymo sistemose draudžiama šalinti (siekiant atsikratyti) vandens aplinkai kenksmingas medžiagas ir bet kokias atliekas. Tokiu šalinimu nelaikomas vandens aplinkai kenksmingų medžiagų patekimas ant teritorijų arba tiesiogiai į paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas su dulkėmis ir krituliais ar dėl reikalavimus atitinkančios teritorijoje vykdomos ūkinės veiklos (pvz., eksploataciniai išmetimai iš techniškai tvarkingų transporto priemonių, kitokių mechanizmų, purvas nuo padangų ir pan.);
- paviršinės nuotekos, į bendrą paviršinių nuotekų tvarkymo sistemą surenkamos nuo daugiau kaip 10 ha autotransportui skirtų viešųjų teritorijų (gatvių, privažiavimų, stovėjimo aikštelių), prieš išleidžiant į aplinką turi būti valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose, kurių našumas ir efektyvumas

užtikrina teisės aktuose nustatytų reikalavimų laikymąsi. Šio punkto reikalavimai neprivalomi, kai surenkamų paviršinių nuotekų užterštumas neviršija teisės aktuose nustatytų normatyvų;

- paviršinių nuotekų, surenkamų nuo transportui skirtų bendro naudojimo visuomeninių teritorijų (miestų gatvių, viešo naudojimo transporto stovėjimo aikštelių, kelių ir pan.), kurių bendras plotas didesnis kaip 10 ha, tvarkymo sistemos operatorius privalo turėti nuotekų išleidimo į aplinką uždarymo (nutraukimo) priemones, kuriomis avariniu teršalų patekimo į nuotekų tvarkymo sistemą atveju arba valymo įrenginių valymo (remonto) metu ne ilgiau kaip per 30 min. galėtų nutraukti nuotekų patekimą į aplinką;
- teritorijose, kurios nepriskirtinos galimai teršiamoms, esant pakankamiems plotams viešosiose bei infrastruktūros teritorijose, paviršinių nuotekų valymui numatyti sulaikymo ir (ar) išlaikymo tvenkinius, šlapžemes, filtracines priemones, kuriuos įkomponuoti, kaip kraštovaizdžio elementus ir pan. Taip pat turi būti vykdomas sausas galimai teršiamų teritorijų valymas;
- paviršinės nuotekos, atskiriomis surinkimo sistemomis surenkamos nuo teritorijų, kuriose nėra taršos vandens aplinkai kenksmingomis medžiagomis šaltinių (pvz., parkai, pėsčiųjų zonos, vejos, žaidimų aikštelės, pastatų stogai ir pan.), gali būti išleidžiamos į aplinką be valymo, apskaitos ir kokybės kontrolės;
- nuotekų išleidimui į paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, iš kurių nuotekos į aplinką išleidžiamos be valymo ir jų valymas neprivalomas pagal LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas) patvirtintas nuostatas, taikomi visi nuotekų išleidimui į aplinką nustatyti reikalavimai;
- esant nepakankam paviršinių nuotekų tvarkymo sistemų pralaidumui, naujas vartotojas turi įdiegti paviršinių nuotekų debitą mažinančias priemones arba savo lėšomis pakloti naują ar rekonstruoti esamą nuotakyną iki artimiausio kritimo šulinio. Šis reikalavimas turi būti taikomas visiems naujiems vartotojams, prisijungiantiems prie esamų paviršinių nuotekų tinklų, tiek naujose, tiek esamose užstatymo teritorijose;
- inventorizuoti ir įregistruoti esamus tinklus, įvertinti jų būklę ir esant poreikiui juos rekonstruoti;
- esant poreikiui, inventorizuoti ir įregistruoti kitus tinklus, kurių nuosavybės teisė nežinoma, bet kurie yra reikalingi bei tinkami paviršinių nuotekų tvarkymui;
- užtikrinti paviršinių nuotekų tvarkymo organizavimą, atitikti paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginių apskaitą, teisiškai juos įregistruoti, nustatyti šeimininkų daiktų nuosavybės teisę ir visų paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginių balansinę vertę;
- paviršinės nuotekos nuo urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žemės ūkio naudmenas ir žaliuosius plotus) gali būti išleidžiamos į melioracijos sistemas tik įsitikinus, kad nuotekos tenkina nuotekų išleidimui į aplinką nustatytus reikalavimus. Jeigu nuotekos netenkina anksčiau minėtų reikalavimų, prie autonominių rinktuvų žiočių turi būti įrengti vandens apvalymo statiniai;
- paviršinės nuotekos nuo autotransportui skirtos viešosios teritorijos (gatvės, privažiavimai, stovėjimo aikštelės ir pan.) paviršiaus (išskyrus žemės ūkio naudmenas ir žaliuosius plotus) gali būti išleidžiamos į melioracijos sistemas tik įsitikinus, kad nuotekos tenkina nuotekų išleidimui į aplinką nustatytus reikalavimus;
- nuleidžiant paviršinį vandenį iš intensyvaus eismo kelių (kai eismas viršija 2000 automobilių per parą) pakelės į melioracijos sistemas, prie autonominių rinktuvų žiočių turi būti projektuojami vandens apvalymo statiniai;
- rezervuoti teritorijas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemos (paviršinių nuotekų nuotakynui, valymo įrenginiams, nuotekų išleidimo į aplinką įrenginiams, srauto uždarymo (valdymo) įrenginiams ir pan.) objektų statybai;
- susisiekimo, pramonės, administracinių, gyvenamųjų namų ir kitų objektų statybos ir (ar) rekonstravimo bei viešųjų erdvių tvarkymo techninėje dokumentacijoje turi būti numatytos paviršinių nuotekų tvarkymo priemonės.

Reikalavimai paviršinių nuotekų, susidarančių ant galimai teršiamų teritorijų, tvarkymui:

- bet kokios operacijos su vandens aplinkai kenksmingomis medžiagomis turi būti vykdomos taip, kad tokios medžiagos nepatektų ant teritorijos paviršiaus arba patekusios ant teritorijos paviršiaus turi būti surenkamos arba neutralizuojamos taip, kad jos nepatektų į paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas ar aplinką. Esant rizikai, kad dėl planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos ant teritorijos paviršiaus gali

patekti vandens aplinkai kenksmingos medžiagos, teritorijos naudotojas privalo turėti priemones tokių medžiagų surinkimui ir (ar) neutralizavimui. Jeigu pagal ūkinės veiklos pobūdį vandens aplinkai kenksmingų medžiagų patekimas ant teritorijos paviršiaus yra būtinas (neišvengiamas), tokios teritorijos turi būti apsaugotos nuo paviršinių nuotekų susidarymo jose (pvz., uždengtos) arba ant jų susidaranti paviršinė nuotekos turi būti tvarkomos kaip gamybinės nuotekos (taikomi visi gamybinių nuotekų tvarkymui nustatyti reikalavimai);

- galimai teršiamos teritorijos turi būti padengtos vandeniui mažai laidžia kieta danga (asfalto, asfaltbetonio, betono ar pan.) ir įrengtos taip, kad paviršinės nuotekos nuo jų nenutekėtų ant šalia esančių teritorijų ir ant jų nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų;
- paviršinės nuotekos, susidaranti ant galimai teršiamų teritorijų, turi būti surenkamos atskira paviršinių nuotekų surinkimo sistema (nuotakynu), kurioje turi būti įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvus;
- į aplinką išleidžiamos ant galimai teršiamų teritorijų susidariusios paviršinės nuotekos turi atitikti Reglamente nustatytus reikalavimus. Paviršinės nuotekos, susidaranti ant galimai teršiamų teritorijų, kurių plotas (nuotekų surinkimo plotas) didesnis kaip 0,01 ha, prieš išleidžiant į aplinką turi būti valomos nuotekų valymo įrenginiuose (privaloma: smėlio (purvo) sėdintuvai, gravitacinis naftos atskirtuvai, papildoma naftos sulaikymo grandis (kolisenciniai atskirtuvai, sorbciniai filtrai, flotatoriai, biosorbciniai reaktoriai ar pan.); automatinės priemonės, užkertančios kelią valymo įrenginiuose sulaikytų teršalų išnešimui ir signalizuojančios apie tokį pavojų), kurių našumas ir efektyvumas užtikrina teisės aktuose nustatytų reikalavimų laikymąsi;
- paviršinės nuotekos, susidaranti ant galimai teršiamų teritorijų, kurių plotas (nuotekų surinkimo plotas) didesnis kaip 0,02 ha, prieš išleidžiant į bendras paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas turi būti valomos bent smėlio (purvo), naftos gaudyklėse, kurių našumas ir efektyvumas užtikrina teisės aktuose nustatytų reikalavimų laikymąsi;
- iš galimai teršiamų teritorijų, kuriose veikia jau vykdoma arba kurioms įrengti projektavimo sąlygos išduotos ir kurių paviršinėms nuotekoms išleidžiamoms į bendrus lietaus nuotakynus turi būti papildomai įrengiami nuotekų valymo įrenginiai;
- galimai teršiamos teritorijos (objekto) statybos techniniame projekte ir (ar) projekto dalyje Aplinkos apsauga (jeigu tokia projekto dalis rengiama), prieš gaunant statybos leidimą, turi būti išvardinami paviršinių nuotekų tvarkymo sprendiniai;
- projektuojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, apskaičiuojant paviršinių nuotekų projekcinį srautą ir kt., turi būti vadovaujama statybos techniniame reglamente STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvai. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ nustatytais pagrindiniais nuostatomis ir kitais normatyviniais dokumentais;
- projektuojamas nuotakynas turi būti saugus nuo ištvėnimo ir perkrovų ištikus nustatyto intensyvumo ir dažnio liūtimis, atsižvelgiant į patvankos lygį;
- išleidžiant paviršines nuotekas į upę, upelį, kanalą, griovį, ežerą ar tvenkinį, nuotekų lygis turi būti virš aukščiausio vandens lygio telkiniuose, kad nesudarytų patvankos. Kai periodinės patvankos išvengtų neįmanoma, išleistuve turi būti įrengiamas atbulinis vožtuvas;
- gatvės paviršinių nuotekų nuotakyno skersmuo turi būti nemažesnis kaip 250 mm;
- prie atskirosios sistemos buitinio ar gamybinio nuotako neturi būti jungiamas drenažo arba paviršinių (lietaus) nuotekų vamzdynas;
- paviršinių (lietaus) nuotekų siurblinės įrengiamos kaip II kategorijos komunalinių nuotekų siurblinės. Prieš siurblinę rekomenduojama įrengti išlyginimo rezervuarą, paprastai tvenkinį;
- paviršinių nuotekų debitai gali būti apskaičiuojami pagal STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvai. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ 9 priede išdėstytą metodiką arba standarto LST EN 752-4:2002 11-ame sk. nurodytą metodiką;
- nuotakynas turi būti tokio hidraulinio pralaidumo, kad gebėtų tenkinti gyvenamųjų, komercijos ir pramonės pastatų nuotekas iki jų valymo vietos, nekeldamas pavojaus sveikatai ir saugumui. Taip pat turi būti sudarytos prielaidos ateities plėtrai ir papildomiems nuotėkams iki rekonstravimo poreikį įrodančio dydžio;
- dideliems lietaus nuotekų debitams išvengti, nuotėkio baseine galima įrengti debito reguliavimo įrenginius. Jų dydį galima apskaičiuoti pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 21 priedo

nurodymus. Projektuojant paviršinių (lietaus) nuotekų debito reguliavimo įrenginius reikia įvertinti ne tik hidrologinius ir hidraulinius aspektus, bet ir techninius, estetinius, socialinius, architektūrinius, aplinkosauginius ir kt. veiksmus;

- lietaus nuotakai turi būti apskaičiuojami visiškai pripildyti, tačiau be perkrovimo;
- projektuojant naujus paviršinių nuotekų tinklus turi būti naudojamas kartą per metus pasikartojančio lietaus intensyvumas. Nustatant nuotėkio koeficientą, reikia atsižvelgti ir į teritorijos rūšį, užstatymo pobūdį ir grunto rūšį;
- projektuojant paviršinių nuotekų valymo įrenginius, gali būti numatomos liūčių metu susidarančių srautų apvedimo be valymo sistemos. Projektuojant tokias sistemas turi būti užtikrinama, kad per valymo įrenginius, neviršijant projekcinio nuotekų valymo įrenginių našumo, bus praleidžiamas ne mažiau kaip 15 procentų didžiausio skaičiuotino momentinio srauto;
- reikalavimai konkreto objekto paviršinių nuotekų išleidimui į aplinką nustatomi statybos projekte ir (ar) Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidime, o paviršinių nuotekų išleidimui į kitoms asmenims priklausančius nuotakynus – nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo-pardavimo sutartyje.

3. APSAUGOS ZONOS IR VEIKLOS APRIBOJIMAI

Projektuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus ir infrastruktūrą (techninių/darbo projektų rengimo metu) būtina vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, priimto LRS 2019-06-06, dokumento Nr. XIII-2166 reikalavimais dėl apsaugos zonų nustatymo. Naujų tinklų tiesimo konkrečios vietos, vandentiekio ir/ar nuotekų tinklų planinė padėtis nustatomi vėlesnėse planavimo/projektavimo stadijose (žemesnio lygio teritorijų planavimo dokumentais, techniniais/darbo projektais). Infrastruktūra turi būti planuojama pagal specifinius teritorijų požymius. Pažymėtina, kad šiuo specialiojo plano keitimu įregistruotiems žemės sklypams apribojimai dėl naujos infrastruktūros įrengimo nesukuriami, žemės paskirtis, būdas ar pobūdis nekeičiami, teritorijų paėmimo visuomenės poreikiams procedūra neatliekama. nekeičiami, teritorijų paėmimo visuomenės poreikiams procedūra neatliekama.

Detalizuojant kaip vandentiekio bei nuotekų tinklais aprūpinti šiuo specialiojo plano keitimu nustatytas viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas bei perspektyvines viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas (t.y. rengiant detaliuosius planus ir/ar techninius projektus) būtina atsižvelgti į esamų ir planuojamų objektų apsaugos bei įtakos zonas, nustatytas planuojamų tinklų apsaugos zonas ir kt. apribojimus.

Klojant naujus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus, būtina užtikrinti esamų inžinerinių tinklų (elektros, telekomunikacijų, šilumos, vandentiekio, nuotekų ir pan.) ir gatvių dangų išsaugojimą, prioritetą teikiant tinklų klojimui uždaru būdu, gauti projektavimo sąlygas tinklams pakloti. Taip pat būtina taikyti (esamiems, projektuojamiems, pastatytiems ir pripažintiems tinklams naudoti inžineriniams tinklams) Lietuvos Respublikos specialiuoju žemės naudojimo sąlygų įstatymą.

3.1. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Siekiant apsaugoti ir užtikrinti vandenvietėse išgaunamo vandens kokybę bei apsisaugoti nuo išteklių naudojimo galimo neigiamos poveikio aplinkai kiekvienos vandenvietės, išgaunančios vidutiniškai daugiau kaip 10 m³ vandens per parą, ištekliams būti apsaugoti, vadovaujantis Ištirtų požeminio vandens (išskyrus pramoninį) išteklių apsaugos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2012-05-29 įsakymu Nr. 1-90 ir vandenvietėms nustatytos apsaugos zonos (toliau - VAZ), vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2015-12-14 d. įsakymu Nr. D1-912.

Vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, nustatomi reikalavimai, kuriais vadovaujantis nustatomos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jų sudėtinės dalys.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona – požeminio vandens vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kurioje taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Požeminio vandens vandenvietė:

- I grupės požeminio vandens vandenvietė – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu neturinti ryšio uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta vandeninguosiuose sluoksniuose, esančiuose po regionine vandenspara.
- II grupės požeminio vandens vandenvietė – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguosiuose sluoksniuose.
- III grupės požeminio vandens vandenvietė – atvira požeminio vandens vandenvietė, tiesiogiai arba per išsipleišėjusias vandensparas turinti ryšį su paviršiniais vandens telkiniais, pasipildanti atvirų telkinių vandeniu arba atmosferos krituliais.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonas sudaro:

- požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų juostos;
- požeminio vandens vandenviečių taršos apribojimo juostos.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų juostos:

- Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-oji juosta – atsižvelgiant į požeminio vandens vandenvietės grupę nustatyto pločio arčiausiai kaptazo įrenginių esanti juosta, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.
- Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-oji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.
- Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-ioji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

Požeminio vandens vandenviečių taršos apribojimo juosta:

- Požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juosta – aplink I ir II grupės požeminio vandens vandenvietės, iš kurios išgaunamas gėlas vanduo, naudojamas ar planuojamas naudoti maistui, kaptazo įrenginius nustatyta 50 metrų pločio juosta (įskaitant požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-ąją juostą), kurioje draudžiama mikrobiologinę ir (arba) cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

VAZ nustatoma:

- aplink I ir II grupės požeminio gėlo vandens, kai jį planuojama naudoti kaip maisto produktą, vandenvietes, iš kurių išgaunama vidutiniškai iki 99 m³ vandens per parą (išskyrus individualiai apsirūpinančiuosius geriamuoju vandeniu), vadovaujantis Tvarkos aprašo 3.1 papunkčio reikalavimais, nustatoma 1-oji juosta ir 50 m spinduliu (įskaitant 1-ąją juostą) aplink vandenvietę – taršos apribojimo juosta;
- aplink I ir II grupės požeminio gėlo vandens, kai jį planuojama naudoti kaip maisto produktą, vandenvietes, iš kurių imama vidutiniškai 100 m³ ir daugiau vandens per parą ir mineralinio vandens, kai jį planuojama vartoti kaip maisto produktą, vandenvietes, neatsižvelgiant į išgaunamą vandens kiekį; III grupės požeminio gėlo vandens, kai jį planuojama naudoti kaip maisto produktą, vandenvietes (išskyrus individualiai apsirūpinančiuosius geriamuoju vandeniu) ir mineralinio vandens, kai jį planuojama vartoti kaip maisto produktą, vandenvietes, neatsižvelgiant į išgaunamą vandens kiekį. Aplink minėtas vandenvietes, vadovaujantis Tvarkos aprašo 3.1 papunkčio reikalavimais,

apskaičiuojama 1-oji juosta ir, vadovaujantis Tvarkos aprašo 3.2–3.3 papunkčių reikalavimais, apskaičiuojamos 2-oji ir 3-ioji juostos;

- aplink požeminio gėlo vandens, kai jo neplanuojama vartoti kaip maisto produkto, mineralinio vandens, kai jo neplanuojama vartoti kaip maisto produkto, ir individualiai apsirūpinančiųjų geriamuoju vandeniu požeminio gėlo vandens vandenvietes nustatoma tik 1-oji VAZ juosta, kurios dydis, nepriklausomai nuo vandenvietės grupės, yra 5 metrai aplink vandenvietę.

Viešajam geriamojo vandens tiekimui naudojamų požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos nustatomos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose, atsižvelgiant į Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) patvirtinto VAZ projekto duomenis. Kitais atvejais VAZ nustatomos, atsižvelgiant į LGT patvirtinto VAZ projekto duomenis arba Tvarkos apraše nustatytus VAZ juostų dydžius, LR žemės įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos grafine forma pateikiamos sprendinių brėžinyje Nr. CF-20U-56-SP-SK01.

3.1.lentelė. Anykščių rajono esamų požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos VAZ

Seniūnija	Vandenvietės pavadinimas	Vandenvietės apsaugos zona	Gręžinių sk./vandeningas tarp sluoksnis	Vandenvietės pajėgumas	Metinis išgaunamo vandens kiekis	Vandens gerinimo įrenginiai
				m ³ /p	m ³ /p	Yra/ Planuojami/ Rekonstruojami
Andrioniškio sen.	Andrioniškio (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	120	17	Rekonstruojami
Anykščių sen.	Anykščių	2, 3b juostos	6 / D3-2šv-up	6 000	1 047	Yra
	Bikūnų (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	4	Planuojami
	Burbiškio (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / agl III-II gr-md	192	25	Rekonstruojami
	Elmininkų I (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	12	Yra
Debeikių sen.	Aušros (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / agl Imd-žm	60	3	Planuojami
	Čekonių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	7	Rekonstruojami
	Debeikių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	120	28	Rekonstruojami
	Leliūnų (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	156	24	Yra

Sentiūnija	Vandenvietės pavadinimas	Vandenvietės apsaugos zona	Gręžinių sk./ vandeningasis tarp sluoksnis	Vandenvietės pajėgumas	Metinis išgaunamo vandens kiekis	Vandens gerinimo įrenginiai
				m ³ /p	m ³ /p	Yra/ Planuojami/ Rekonstruojami
Kavarsko sen.	Dabužių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	84	6	Yra
	Janušavos (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	2 / D3-2šv-up	288	70	Yra
	Medžiočių (Anykščių r.)	50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	3	Planuojami
	Pravydžių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	1	Planuojami
	Šovenių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	6	Planuojami
	Ž. Svirnų (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / aglmd-žm	156	24	Yra
Kurklių sen.	Kurklių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	192	18	Yra
	Staškūniškio (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	144	21	Yra
Skiemonių sen.	Katlėrių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	120	13	Yra
	Mačionių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	182	17	Yra
	Pašilių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	9	Planuojami
	Skiemonių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	156	20	Yra
Svėdasų sen.	Aulelių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	144	14	Yra
	Daujočių (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	144	15	Yra
	Svėdasų (Anykščių r.)	1, 2, 3 juostos	2 / D3-2šv-up	240	60	Yra
	Vaitkūnų (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	18	Yra

Sentiūnija	Vandenvietės pavadinimas	Vandenvietės apsaugos zona	Gręžinių sk./ vandeningasis tarp sluoksnis	Vandenvietės pajėgumas	Metinis išgaunamo vandens kiekis	Vandens gerinimo įrenginiai
				m ³ /p	m ³ /p	Yra/ Planuojami/ Rekonstruojami
Traupio sen.	Levaniškių I (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	84	10	Yra
	Traupio (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	156	18	Rekonstruojami
Troškūnų sen.	Kirmėliai (Anykščių r.)	neregistruota	1	60	9	Rekonstruojami
	Latavėnų (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	60	8	Planuojami
	Raguvėlės (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	168	19	Yra
	Smėlynės (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	2 / D3-2šv-up	269	56	Rekonstruojami
	Surdegio (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	1 / D3-2šv-up	156	11	Yra
	Troškūnų (Anykščių r.)	1 juosta 50 m juosta	nd / D3-2šv-up	nd	nd	Rekonstruojami
Viešintys	Viešintų (Anykščių r.)	1, 2, 3 juostos	1 / D3-2šv-up	240	45	Yra

Duomenų šaltinis: LGT ir UAB „Anykščių vandenys“.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kurias nustato LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, priimtas LRS 2019-06-06, dokumento Nr. XIII-2166 (11 sk. 106 straipsnis):

- Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose negali būti nenaudojamų gręžinių, išskyrus konservuotus gręžinius.
- Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose **draudžiama**:
 - įrengti angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių tyrimui ir (ar) naudojimui skirtus gręžinius;
 - į požeminius vandeninguosius sluoksnius tiesiogiai išleisti valytas ir nevalytas komunalines, gamybinės ir paviršines nuotekas, radioaktyviąsias ir chemines medžiagas
- Visų grupių požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.
- Visų grupių požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 2-ojoje juostoje draudžiama įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės.
- I grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
 - gaminti, naudoti ir sandėliuoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus, išskyrus naudojamus geriamajam vandeniui ruošti;

- 2) įrengti pavojingųjų atliekų apdorojimo įrenginius ir sąvartynus.
6. II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
 - 1) vykdyti šio straipsnio 5 dalyje nurodytas veiklas;
 - 2) statyti pastatus, neprijungtus prie komunalinių nuotekų šalinimo tinklų arba prie vietinių nuotekų šalinimo tinklų, pagal teisės aktų reikalavimus užtikrinančių lygiavertį komunaliniams nuotekų šalinimo tinklams aplinkos apsaugos lygį;
 - 3) tręšti nuotekomis, nuotekų dumbliu, mėšlu, skystu mėšlu ir srutomis;
 - 4) įrengti kapines, užkasti kritusius gyvulius;
 - 5) įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius, nuotekų filtravimo sistemas, nuotekų dumblo kaupimo (kompostavimo) aikštes, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštes;
 - 6) įrengti užterštos žemės ir grunto valymo aikštes;
 - 7) įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas.
7. III grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
 - 1) vykdyti šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytas veiklas ir įrengti atliekų tvarkymo įrenginius;
 - 2) įrengti nuotekų valymo įrenginius su išleistuvais į paviršinius vandenis;
 - 3) įrengti karjerus.
8. II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje 3a sektoriuje draudžiama vykdyti šio straipsnio 5 dalyje nurodytas veiklas.
9. III grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje draudžiama vykdyti šio straipsnio 6 dalyje nurodytas veiklas.
10. Požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juostoje draudžiama vykdyti nurodytas veiklas:
 - įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės;
 - gaminti, naudoti ir sandėliuoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus, išskyrus naudojamus geriamajam vandeniui ruošti;
 - įrengti pavojingųjų atliekų apdorojimo įrenginius ir sąvartynus;
 - statyti pastatus, neprijungtus prie komunalinių nuotekų šalinimo tinklų arba prie vietinių nuotekų šalinimo tinklų, pagal teisės aktų reikalavimus užtikrinančių lygiavertį komunaliniams nuotekų šalinimo tinklams aplinkos apsaugos lygį;
 - tręšti nuotekomis, nuotekų dumbliu, mėšlu, skystu mėšlu ir srutomis;
 - įrengti kapines, užkasti kritusius gyvulius;
 - įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius, nuotekų filtravimo sistemas, nuotekų dumblo kaupimo (kompostavimo) aikštes, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštes;
 - įrengti užterštos žemės ir grunto valymo aikštes;
 - įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas;
 - įrengti karjerus.

3.2. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus „Inžinerinė infrastruktūra“ 10 sk. 42 straipsnis nustato vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos dydžius:

- vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2,5 metro į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos;
- vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos;
- magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 10 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos;

- vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas;
- vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose **draudžiama:**

- pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai);
- sandėliuoti pašarus, trąšas bei chemines medžiagas;
- statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes;
- pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą ir jos produktus;
- vykdyti grunto sprogdinimo darbus;
- vandens telkiniuose nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja magistralinių vamzdžių, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, įgilintų ne mažiau kaip 10 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose, įvertinant galimą vandens telkinio dugno išplovimą ir pasikeitimą;
- vandens telkiniuose cheminėmis medžiagomis naikinti augaliją; gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, **draudžiama:**

- statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus 10 skirsnio 43 punkto 1 dalį;
- sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus);
- melioruoti, drėkinti ir sausinti žemę;
- keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) ar vykdyti požeminius darbus;
- gilinti vandens telkinius, kasti bei siurbti jų dugną;
- vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;
- sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros statybos ir remonto darbams, ir medžiagas, nurodytas Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų III skyriaus 10 skirsnio 43 punkto 1 dalies 1 punkte.

Nuotekų tvarkymas turi būti organizuojamas, kad atitiktų aplinkosauginius reikalavimus, nustatytus Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame LR aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr. D1-236, Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploataavimo ir kontrolės tvarkos aprašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2015-01-09 įsakymu Nr. D1-18 bei Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento nuostatas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2007-04-02 d. įsakymu Nr. D1-193.

Nuotekų surinkimo sistema turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

- turi atitikti planuojamų tvarkyti nuotekų kiekybines ir kokybines charakteristikas;
- turi būti užtikrintas reikalavimus atitinkantis sandarumas, kad nuotekos neprasiskverbtų į aplinką ir vanduo iš aplinkos nepatektų į sistemą;
- paviršinės nuotekos turi būti surenkamos, valomos, apskaitomos ir vykdoma jų užterštumo kontrolė atskirai nuo buitinių, komunalinių ir gamybinių nuotekų, išskyrus nuotekų tvarkymą mišriosiose nuotekų tvarkymo sistemose, įrengtose iki šio Reglamento įsigaliojimo. Buitinės, komunalinės ir/arba gamybinės nuotekos po valymo (iki reikalavimų nustatytų išleidimui į gamtinę aplinką), apskaitos ir taršos kontrolės gali būti nuvedamos į išleidimo į gamtinę aplinką vietą ir išleidžiamos kartu su išvalytomis (iki reikalavimų, nustatytų išleidimui į gamtinę aplinką), apskaitytomis ir taršos kontrolę (kontrolės vietą) praėjusiomis paviršinėmis nuotekomis (t. y. gali būti maišomos tik išvalytos, apskaitytos ir taršos kontrolę praėjusios nuotekos).

Nustatant nuotekų (teršalų) išleidimo į aplinką sąlygas, turi būti vadovaujamosi pagrindiniais principais:

- negali būti viršijamos nustatytos teršalų didžiausios leistinos koncentracijos (DLK) nuotekose;
- negali būti viršijamas leistinas poveikis nuotekų priimtuvui;
- veiklos vykdytojai privalo tinkamai eksploatuoti ir prižiūrėti nuotekų tvarkymo sistemas ir turi siekti, kad jų turimos išleidžiamų nuotekų poveikį aplinkai mažinančios priemonės būtų naudojamos aplinkai palankiausiu būdu. Išvalytos nuotekos, jei tik įmanoma, turi būti panaudojamos pakartotinai.
- į gamtinę aplinką išleidžiamų buitinių ir komunalinių nuotekų užterštumas negali viršyti Nuotekų tvarkymo reglamento 2 lentelėje „Į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normos“ nurodytą DLK.

Rengiant techninius projektus, būtina nuotekų išleidimo į aplinką vietas parinkti, vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamentu (10 punktas) ir įvertinti planuojamų nuotekų valymo įrenginių poveikį priimtuvams (11 punktas):

10 p. „Nuotekų išleidimo į aplinką vietos turi būti parenkamos taip, kad jų neigiamas poveikis aplinkai būtų kiek įmanoma mažesnis (pvz., užtikrinant mažiausią geriamojo vandens šaltinių teršimo pavojų, pasirenkant mažiausiai jautrių poveikiui nuotekų priimtuvą (prioriteto tvarka: upės, kanalai, infiltracija į gruntą, tvenkiniai, dirbtiniai nepratekami vandens telkiniai), nuotekų išleidimą numatant kiek įmanoma toliau nuo kitų vandens išteklių naudotojų, rekreacijai skirtų bei kitų žmonių buvimo vietų)“.

11 p. „Veiklos vykdytojas, planuojantis išleisti nuotekas į paviršinį vandens telkinį, kai nuotekų kiekis išleidžiant į upę ar kanalą viršija 100 m³/d (vidutinis paros kiekis) ir (arba) nuotekų šaltinio dydis viršija 1000 GE, o išleidžiant į Kuršių marias, tvenkinį ar dirbtinį nepratekamą vandens telkinį nuotekų kiekis viršija 10 m³/d (vidutinis paros kiekis) ir (arba) nuotekų šaltinio dydis viršija 100 GE, privalo įvertinti planuojamų išleisti nuotekų poveikį priimtuvui ir nustatyti priimtiną apkrovą“.

3.2.lentelė. Esamų NVJ išleidėjų atstumai iki esamo ežero

Eil. Nr.	Ežero / tvenkinio pavadinimas	Plotas (ha)	Artimiausia NVJ	Atstumas iki artimiausio NVJ išleidėjo (km)
1.	Ilgis	31,8	Anykščiai	1,2
2.	Lipšys	21,2	Debeikiai	4,3
3.	Leliūnų tvenkinys	15,9	Leliūnai	1,2
4.	Dabužių tvenkinys	32,6	Dabužiai	1,3
5.	Judinio tvenkinys	1,8	Kavarskas	0,9
6.	Ešeris	5,3	Kurkliai	1,9
7.	Narbūčių ežeras	5,8	Auleliai	1,2
8.	Alaušo ežeras	1 076,9	Svédasai	0,7
9.	Meiluškių ežeras	5,5	Raguvėlė	11,9
10.	Juostinas	34,5	Vaidlonys	5,1
11.	Viešintas	202,2	Viešintos	1,5

Valymo įrenginių išleidėjai nepažeis LR vandens įstatymo 18 straipsnio 4 dalies nuostatų.

3.3. Buitinių nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu (toliau - Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas), komunaliniams objektams – objektams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla, susijusi su nuotekų tvarkymu, nustatomos sanitarinės apsaugos zonos (toliau - SAZ).

Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos aplink stacionarius taršos šaltinius, esančius statiniuose ir (ar) įrenginiuose ar jų grupėse arba jiems skirtose teritorijose, kuriuose planuojama ar vykdoma ūkinė veikla ir (ar) objektai, arba aplink statinių ar įrenginių, kuriuose yra šioje dalyje nurodyti taršos šaltiniai, išorines atitvaras ar

ribas (atsižvelgiant į ūkinės veiklos rūšį, taršos šaltinių išsidėstymą). Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos aplink šių objektų stacionarius taršos šaltinius, išmetančius (išleidžiančius, paskleidžiančius) aplinkos oro teršalus, kvapus, triukšmą ar kitus fizikinius veiksnius. Nustatant sanitarinės apsaugos zonas, ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

Sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba nustatomas asmens, planuojančio ir (ar) vykdančio ūkinę veiklą, pasirinkimu – tokiu atveju šis dydis nustatomas atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose.

Komunaliniai objektai ir jų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priede. Komunaliniai objektai ir jų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodyti 3.3 lentelėje.

3.3.lentelė. Komunalinių objektų, kuriuose tvarkomos nuotekos, sanitarinės apsaugos zonų dydis

Eil. Nr.	Komunalinio objekto (įrenginio) pavadinimas	Sanitarinės apsaugos zonos dydis, m, kai įrenginių našumas per parą, tūkst. m ³				
		Nuo 0,005 iki 0,05	Nuo 0,05 iki 0,2	Nuo 0,2 iki 5	Nuo 5 iki 50	Daugiau kaip 50
1.	Atviri mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	-	100	200	400	500
2.	Nuotekų dumblo sausinimo ir (arba) kaupimo aikštelės	100	150	200	400	500
3.	Nuotekų dumblo apdorojimo įrenginiai (biodujų gavyba ir (arba) terminis dumblo apdorojimas ir (arba) kompostavimas)	100	150	200	400	500
4.	Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	-	-	-	100	200
5.	Mechaniškai apvalytų nuotekų antžeminė filtravimo sistema	100	200	300	400	500

Specialiojo plano keitimu esamų buitinių nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priede nurodytais komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonų dydžiais, atsižvelgiant į buitinių nuotekų valymo įrenginių tipą bei našumą.

3.4.lentelė. Anykščių rajono savivaldybės esamų nuotekų valymo įrenginių sanitarinės apsaugos zonos

Seniūnija	Nuotekų valyklos pavadinimas	Nuotekų valyklos pajėgumas	Nuotekų valyklos apkrova (2019 m)	Įrenginių tipas*	Nustatoma sanitarinės apsaugos zonos, m
		m ³ /p	m ³ /p		
Anykščių sen.	Anykščiai	6 000	1 512	Atviras, mechaninis, biologinis	400
Debeikių sen.	Debeikiai	26	15	Uždaras, mechaninis, biologinis	-
	Leliūnai	16	9	Uždaras, mechaninis, biologinis	-
Kavarsko sen.	Dabužiai	35	4	Atviras, mechaninis, biologinis	-
	Kavarskas	160	60	Uždaras, mechaninis, biologinis	-
Kurklių sen.	Kurkliai	40	nd	Uždaras, mechaninis, biologinis	-

Seniūnija	Nuotekų valyklos pavadinimas	Nuotekų valyklos pajėgumas	Nuotekų valyklos apkrova (2019 m)	Įrenginių tipas*	Nustatoma sanitarinės apsaugos zonos, m
		m ³ /p	m ³ /p		
Svėdasų sen.	Auleliai	35	7	Atviras, mechaninis, biologinis	-
	Svėdasai	160	35	Atviras, mechaninis, biologinis	100
Troškūnų sen.	Raguvėlė	22	4	Uždaras, mechaninis	-
	Vaidlonys	160	40	Uždaras, mechaninis, biologinis	-
Viešintų sen.	Viešintos	40	7	Atvira, mechaninis, biologinis	-

Duomenų šaltinis: UAB „Anykščių vandenys“, 2019 m. duomenys.

Sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatyta tvarka.

Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonoje **draudžiama:**

1. statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
2. įrengti 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
3. keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į 1 punkte nurodytą paskirtį;
4. planuoti teritorijas rekreacijai ir 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonoje leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Specialiojo plano keitimo nuostatos numato, kad LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, planuojantys ir (ar) vykdantys ūkinę veiklą, kuri yra susijusi su poveikiu aplinkai ir dėl to galimu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai privalo nustatyti ir įteisinti SAZ, siekiant, kad vykdoma ūkinė veikla nepablogintų su ūkine veikla susijusią gyvenamąją aplinką. Keičiantis veiklos vykdymo mastams, SAZ gali būti tikslinama (didinama arba mažinama) laikantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 straipsnio 3 dalyje nustatytų principų.

3.4. Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Klojant naujus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus, būtina užtikrinti esamų inžinerinių tinklų (elektros, dujų, telekomunikacijų, šilumos, vandentiekio, nuotekų ir pan.) ir gatvių bei kelių dangų išsaugojimą, prioritetą teikiant tinklų klojimui uždaru būdu. Esamiems, projektuojamiems, pastatytiems ir pripažintiems tinkamais naudoti inžineriniams tinklams taikyti LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas.

Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros, melioracijos statinių apsaugos zonų dydį ir specialiąsias žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonoje nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (žr. 3.5 lentelę).

3.5.lentelė. Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros, melioracijos statinių apsaugos zonų dydis ir veiklos apribojimai

Infrastruktūra, įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos apribojimai	Apsaugos zonų dydis
Šilumos tiekimas	Šilumos perdavimo tinklai	Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (48 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonose (49 straipsnis).	<p>1. Antžeminių šilumos perdavimo tinklų vamzdinių ir požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdinių apsaugos zona – išilgai antžeminio šilumos perdavimo tinklų vamzdžio ar požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdžio esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo kanalo (arba vamzdžio, jeigu vamzdynas paklotas bekanaliu būdu) išorinių ribų ir žemė po šia juosta.</p> <p>2. Šiluminių kamerų, sklendžių priežiūros statinių, drenažo šulinių, termofikacinio vandens bei drenažo siurblių, grupinių šilumos punktų apsaugos zona – 5 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių ir (ar) statinių išorines ribas ir žemė po šia juosta.</p> <p>3. Išilgai požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdinių paklotų drenažo vamzdžių, telesignalizacijos kabelių bei jiems priklausančių įrenginių apsaugos zona – išilgai šių priklausinių esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo šių inžinerinių tinklų ir įrenginių išorinių ribų bei žemė po šia juosta.</p>
Elektros tiekimas	Elektros tiekimo tinklai, įrenginiai	Elektros linijų apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (24 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas elektros tinklų apsaugos zonose (25 straipsnis).	<p>Oro linijos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iki 1 kV įtampos oro linijoms – po 2 metrus; 2. 6 ir 10 kV įtampos oro linijoms – po 10 metrų; 3. 35 kV įtampos oro linijoms – po 15 metrų; 4. 110 kV įtampos oro linijoms – po 20 metrų; 5. 330 ir 400 kV įtampos oro linijoms – po 30 metrų; 6. 750 kV įtampos oro linijoms – po 40 metrų. <p>Požeminių elektros kabelių linijos apsaugos zona – išilgai požeminių kabelių linijos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 1-ą metrą į abi puses nuo šios linijos, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta.</p> <p>Transformatorių pastotės, skirstyklos, srovės keitimo stoties apsaugos zona atitinkamai sutampa su transformatorių pastotės, skirstyklos ir srovės keitimo stoties statiniais ir įrenginiais užstatyta teritorija ir oro erdvė virš jos. Uždarų transformatorių pastočių apsaugos zonos nenustatomos.</p> <p>Transformatorinės ar skirstomojo punkto apsaugos zona yra 5 metrų pločio žemės juosta aplink transformatorinę ar skirstomąjį punktą ir oro erdvė virš šios juostos. Integruotų į pastatą transformatorių apsaugos zonos nenustatomos.</p>
Dujų tiekimas	Dujotiekio tinklai (skirstomieji)	Tinklų apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas	<p>1. Dujotiekių vamzdžio apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdžio trasos, virš šios juostos esanti oro erdvė, žemė po šia juosta bei vanduo virš šios juostos ir po ja:</p>

Infrastruktūra, įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos apribojimai	Apsaugos zonų dydis
		(30 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonoje (31 straipsnis).	<p>1) ne didesnio kaip 5 barų slėgio dujotiekių vamzdinių apsaugos zonos ribos yra vienas metras į abi puses nuo vamzdinio sienelės;</p> <p>2) didesnio kaip 5 barų, bet ne didesnio kaip 16 barų slėgio dujotiekių vamzdinių apsaugos zonos ribos yra po 2 metrus į abi puses nuo vamzdinio sienelės.</p> <p>2. Dujų slėgio reguliavimo įrenginių apsaugos zona – žemės juosta aplink šį įrenginį:</p> <p>1) dujų slėgio reguliavimo įrenginių (ne didesnio kaip 5 barų darbinio slėgio) apsaugos zonos ribos yra 2 metrai aplink šį įrenginį, o jeigu šis įrenginys yra pastate, apsaugos zonos ribos yra 2 metrai aplink šį pastatą;</p> <p>2) dujų slėgio reguliavimo įrenginių (didesnio kaip 5 barų darbinio slėgio, bet ne didesnio kaip 16 barų darbinio slėgio) apsaugos zonos ribos yra 7 metrai aplink šį įrenginį, o jeigu šis įrenginys yra pastate, apsaugos zonos ribos yra 7 metrai aplink šį pastatą.</p> <p>3. Katodinės saugos įrenginių, esančių ne pastate, apsaugos zona – 2 metrų pločio žemės juosta aplink įrenginį.</p> <p>4. SGD įrenginių apsaugos zona – nuo 3 iki 25 m, priklausomai nuo antžeminių rezervuarų talpos, m³.</p>
<p>Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonoje vadovautis LR elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, numatytas LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme bei vadovautis kitais galiojančiais teisės aktais.</p>			
Dujų tiekimas	Magistraliniai dujotiečiai ir naftotiečiai	Tinklų apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (27 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonoje (28 straipsnis).	<p>vamzdinio apsaugos zona – išilgai vamzdinio trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdinio ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šio juostos ir po ją.</p> <p>Apsaugos zona talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti – 50 metrų pločio žemės juosta aplink talpyklą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.</p> <p>Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona – žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.</p>
<p>Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų magistralinių dujotiekių apsaugos zonoje vadovautis LR energetikos įstatymu, Magistralinio dujotiečio įrengimo ir plėtros taisyklėmis, Magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, numatytas LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme bei vadovautis kitais galiojančiais teisės aktais.</p>			

Infrastruktūra, įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos apribojimai	Apsaugos zonų dydis
<p>Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų magistralinių naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose vadovautis LR energetikos įstatymu, Magistralinių naftotiekių ir produktotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, numatytas LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme bei vadovautis kitais galiojančiais teisės aktais.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. statyti statinius ir (ar) įrengti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama (draudžiamas) pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 28 straipsnio 1 dalį; 2. statant valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą – statyti pastatus; 3. rekonstruoti, griauti statinius ar išardyti įrenginius, keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį; 4. statant valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą – statyti ir (ar) įrengti transporto priemonių sustojimo vietas, transporto priemonių ar kitų mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles, taip pat tiesti kelius ir geležinkelių kelius išilgai vamzdyno trasos; 5. 3 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno išorinės sienelės lygiagrečiai su magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) vamzdynu tiesti drenažo vamzdžius; 6. naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes, vykdyti vandens telkinių gilinimo ir valymo darbus; 7. vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių, iškasų įrengimu ir grunto bandinių ėmimu; 8. krauti į stirtas šieną, šiaudus, šakas, medieną; 9. priskirti žemę mėgėjų sodo teritorijoms; 10. skirti žuvininkystės plotus, pramoniniu būdu žvejoti ir gaudyti vandens gyvūnus; 11. kapoti ir pjaustyti ledą vandens telkiniuose; 12. vykdyti žemės melioravimo, drėkinimo ir sausinimo, kasybos, užtvindymo darbus; 13. vykdyti žemės darbus ar požeminius darbus didesniame kaip 0,3 metro gylyje; 14. keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį); 15. naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti; 16. dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais; 17. vykdyti sprogdinimo darbus; 18. statyti ir eksploatuoti uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą; 19. kirsti ir (ar) kapoti želdinius (išskyrus žolinius augalus); 20. būti aptvertų magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) įrenginių teritorijose; 21. važiuoti krovinių transporto priemonėmis, jų junginiais ir kitais mechanizmais neįrengus kelio. 			
<p>MD vietovės klasių teritorijų dydis nustatytas LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 33 straipsnyje, MD vietovės klasių teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose 34 straipsnyje.</p> <p>Magistralinių dujotiekių pirmos vietovės klasės teritorija – išilgai magistralinio dujotiekio vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 200 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies ir 200 metrų atstumu nuo kraštinių jo taškų.</p> <p>Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniu dujotiekiu sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos projektuose. Iki teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios būtina kreiptis į magistralinius dujotiekus eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų išdavimo, taip pat, prieš pradėdant rengti statinių projektus ir (ar) kitą projektinę dokumentaciją, rekomenduojama kreiptis į magistralinį dujotiekį eksploatuojančią įmonę dėl techninių reikalavimų projektavimui išdavimo.</p> <p>Esamų MD vamzdynai bei teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo šių vamzdynų ašių, yra priskirti pirmai vietovės klasei. MD pirmos vietovės klasės teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai.</p> <p>Magistralinių dujotiekių pirmos vietovės klasių teritorijose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus; 2. keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), teritorijos naudojimo reglamentą; 3. statyti ir rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius; 4. keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį; 5. organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu; 			

Infrastruktūra, įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos apribojimai	Apsaugos zonų dydis
6. pastatus ir (ar) patalpas formuoti kaip atskirus nekilnojamojo turto objektus.			
Vandens tiekimas	Vandens tiekimo tinklai, įrenginiai	Vandens tiekimo ir nuotekų apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (42 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonose (43 straipsnis)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2,5 metro į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. 2. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. 3. Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 10 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. 4. Vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas. 5. Vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.
Ryšių linijos	Ryšių tinklai	Ryšių tinklų apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (45 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonose (46 straipsnis)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona – išilgai požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 1 metrą į abi puses nuo šių laidinių linijų, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta. 2. Kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona – išilgai kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2 metrus į abi puses nuo šių laidinių linijų, oro erdvė virš jos ir žemė po šia juosta. 3. Kitų elektroninių ryšių infrastruktūros objektų apsaugos zona – 2 metrų pločio žemės juosta aplink šiuos objektus.
Melioracijos statiniai	Melioracijos rinktuvai	Melioracijos statinių apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (93 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonose (94 straipsnis); Melioracijos techninis reglamentas MTR2.02.01:2006.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Melioracijos griovio apsaugos zona – žemės juosta išilgai šio griovio, kurios ribos yra 15 metrų nuo griovio šlaito viršutinės briaunos. 2. Bendrojo naudojimo drenažo rinktuvų apsaugos zona – žemės juosta išilgai drenažo rinktuvo, kurios ribos yra po 15 metrų į abi puses nuo rinktuvo ašies. Tiksliai nustačius (atsikalus) drenažo rinktuvo buvimo vietą ir suderinus su savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimu savivaldybės administracijos atstovu, – po 5 metrus į abi puses nuo drenažo rinktuvo (išskyrus taršos šaltinius). 3. Polderių apsaugos zona – 15 metrų pločio žemės juosta į abi puses nuo pylimo

Infrastruktūra, įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos apribojimai	Apsaugos zonų dydis
			(nuo vidinio ir išorinio šlaitų (ten, kur galima) papėdės ir kanalo viršutinės briaunos).
Geležinkelio keliai ir jų įrenginiai	Geležinkelio keliai ir jų įrenginiai, geležinkelio želdinių apsaugos zonos	Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (21 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonose (22 straipsnis).	<p>Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, želdinių apsaugos zonų dydžiai bei apribojimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> Viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos zona: <ol style="list-style-type: none"> miesto gyvenamosiose vietovėse – žemės juosta po 20 metrų į abi puses nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių, tačiau šios apsaugos zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki geležinkelio statinio (geležinkelio kelio ir jo priklausinių); kaimo gyvenamosiose vietovėse – žemės juosta po 45 metrus į abi puses nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių, tačiau šios apsaugos zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki geležinkelio statinio (geležinkelio kelio ir jo priklausinių), išskyrus šios dalies 3 punkte nurodytą atvejį; pervažose kaimo gyvenamosiose vietovėse – žemės juosta po 70 metrų į abi puses nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių; ši apsaugos zona tolygiai siaurėja iki 45 metrų (400 metrų atstumu į abi puses nuo pervažos). Privažiuojamųjų geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zona sutampa su geležinkelio kelio statinio ribomis, tačiau šios apsaugos zonos riba negali būti mažesnė kaip 3,1 metro nuo geležinkelio kelio ašies. Geležinkelio želdinių apsaugos zona – žemės juosta kaimo gyvenamosiose vietovėse po 25 metrus į abi puses nuo viešosios geležinkelio infrastruktūros kelio, siaurojo geležinkelio (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) kelio, prasidedanti 20 metrų atstumu nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių.
Susisiekimo sistemos statiniai	Keliai, gatvės	Kelių apsaugos zonas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (18 straipsnis); spec. žemės naudojimo sąlygas apsaugos zonose (19 straipsnis). Gatvių juostų plotį tarp raudonųjų linijų nustato STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.	<p>Kelių apsaugos zonų dydžiai;</p> <ol style="list-style-type: none"> Magistralinių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 70 metrų į abi puses nuo kelio briaunų; Krašto kelių apsaugos zona – žemės juosta po 50 metrų į abi puses nuo kelio briaunų; Rajoninių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 20 metrų į abi puses nuo kelio briaunų; Vietinės reikšmės I, II ir III kategorijos kelių apsaugos zona – žemės juosta po 10 metrų į abi puses nuo kelio briaunų; Vietinės reikšmės IV kategorijos kelių apsaugos zona – žemės juosta po 3 metrus į abi puses nuo kelio briaunų.

*Stybos projekto rengimui būtina gauti prisijungimo sąlygas.

Rengiant Specialiojo plano keitimo sprendinius atsižvelgta į planuojamos teritorijos ribose esančią gamtinių dujų perdavimo sistemą - magistralinio dujotiekio (MD) vamzdynus (toliau kartu vadinami - esami MD), dujų skirstymo stotį (DSS), įskaitant susijusią infrastruktūrą bei teritorijas greta šių dujotiekių:

- MD Ivacevičiai-Vilnius-Ryga;
- MD Panevėžys-Vilnius;
- MD atšaka į Anykščių DSS;
- MD atšaka į Utenos DSS;
- Anykščių DSS, esanti adresu Anykščių r. sav., Anykščių sen., Katlėrių k. 1, žemės sklype, kadastro Nr. 3456/0003:223.

Valstybinės reikšmės keliai. Visi vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plėtros teritorijų planavimo dokumentų rengimo, techninės dokumentacijos rengimo, statybos darbai valstybinės reikšmės kelių ir gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės automobilių kelių tąsa, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytoje kelių apsaugos juostose ir zonose turi būti derinami su valstybinės reikšmės kelių ir jų įrenginius eksploatuojančia VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – LAKD).

Projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą šalia valstybinės reikšmės kelių būtina vadovautis LR Kelių įstatymu, priimtu LRS 1995-05-11, dokumento Nr. I-891, Kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintu LR aplinkos ministro ir LR susisiekimo ministro 2008-01-09 įsakymu Nr. D1-11/3-3, 221 p., Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosiomis taisyklėmis BT ITK 09, patvirtintomis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2019-10-27 įsakymu Nr. V-329, Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklėmis KPT SDK 19, patvirtintomis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2019-01-25 įsakymu Nr. V-16 ir kt.

Reikalavimai projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą šalia valstybinės reikšmės kelių:

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą (inžinerinius tinklus) planuoti tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja Kelių direkcija) juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius ar nustatant servitutus);
- nustatant priemones ir apribojimus (geriamojo vandens tiekimo naudojamoms vandenvietėms, nuotekų valykloms, siurblinėms ir kitiems vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo įrenginiams) teritorijose prie valstybinės reikšmės kelių (kelių apsaugos zonose) įvertinti, kad nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtros galimybės ir priežiūros sąlygos;
- neplanuoti pastatų, atvirų vandens telkinių valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose;
- planuojamos inžinerinės infrastruktūros (inžinerinių tinklų) sankirtų su valstybinės reikšmės keliais įrengimą planuoti tik uždaru būdu;
- vandens nuvedimas turi būti planuojamas ne į valstybinės reikšmės kelių vandens nuleidimo įrenginius;
- įvažiavimą ir išvažiavimą iš planuojamų objektų numatyti tik iš vietinės reikšmės kelių (gatvių), naudojant valstybinės reikšmės keliuose jau esamas, teisėtai įrengtas sankryžas/nuovažas. Naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių neplanuoti.

Esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių kloti planuojamus inžinerinius tinklus, turi būti numatyti inžinerinės infrastruktūros koridoriai ar nustatyti servitutai, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus (detaliuosius ir/ar specialiuosius planus) ir/ar statybos (techninius/darbo) projektus.

3.5. Apribojimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros įrengimui

Rengiant Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių keitimą, įvertinti objektai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei kuriuose ribojama ūkinė veikla:

- saugomos teritorijos;

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose, patenkančiose į saugomas teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama urbanizuotose teritorijose, prisilaikant aplinkosauginių reikalavimų. Saugomos teritorijos tvarkomos ir veikia jose plėtojama pagal LR saugomų teritorijų bei kitus įstatymus, reglamentuojančius veiklą saugomose teritorijose, Gamtinio karkaso nuostatus, planavimo dokumentus, saugomų teritorijų, jų zonų, teritorijos dalių ar paveldo objektų tipinius ir (ar) individualius apsaugos reglamentus ir kt. Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės saugomos vadovaujantis ES gamtos buveinių, laukinės augmenijos bei gyvūnijos direktyva (92/43/EEC), kitas minėtas teritorijas reglamentuojančiais teisės aktais.

3.7.lentelė. VGVNT teritorijos saugomų teritorijų atžvilgiu

Regioninis parkas	Draustinis	PAST / BAST teritorija	Urbanizuota teritorija (kaimas, miestelis, miestas)	Infrastruktūros plėtros kryptis teritorijos patenkančiai į saugomos teritorijos ribas	Pastaba
Anykščių regioninis parkas	Janydžių geomorfologinis draustinis	Šventosios upės vidurupis (ES kodas: LTUKM0007)	Anykščių m.	Anykščių miesto aglomeracija – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	Dalis Anykščių miesto aglomeracijos, patenkančios į Anykščių regioninio parko teritorijas, sutampa su intensyvaus bendrojo tvarkymo gyvenvietėmis*.
Anykščių regioninis parkas	Elmės kraštovaizdžio draustinis; Storių kraštovaizdžio draustinis	Šventosios upės vidurupis (ES kodas: LTUKM0007)	Anykščių m.	I-a infrastruktūros plėtros kryptis – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	-
Anykščių regioninis parkas	Anykštos hidrografinis draustinis	-	Burbiškio k.	I-a infrastruktūros plėtros kryptis – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	Infrastruktūros plėtros krypties teritorija nepatenka į buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas.
Anykščių regioninis parkas	-	-	Burbiškio k.	III-a infrastruktūros plėtros kryptis – paliekamas esamas individualus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas.	Infrastruktūros plėtros krypties teritorija nepatenka į buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas.
Anykščių regioninis parkas	-	Šventosios upės vidurupis (ES kodas: LTUKM0007)	Kavarsko mstl., Dauginčiai	I-a infrastruktūros plėtros kryptis – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	Tik nedidelė rytinės teritorijos dalis patenka į buveinių apsaugos teritoriją.
Anykščių regioninis parkas	-	Šventosios upės vidurupis (ES kodas: LTUKM0007)	Kavarsko mstl., Dauginčiai	II-a infrastruktūros plėtros kryptis – paliekamas esamas individualus geriamojo	-

Regioninis parkas	Draustinis	PAST / BAST teritorija	Urbanizuota teritorija (kaimas, miestelis, miestas)	Infrastruktūros plėtros kryptis teritorijos patenkančiai į saugomos teritorijos ribas	Pastaba
				vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas.	
Anykščių regioninis parkas	-	-	Kurklių mstl.	I-a infrastruktūros plėtros kryptis – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	I-os infrastruktūros plėtros krypties teritorija nepatenka į buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas. II-os infrastruktūros plėtros krypties teritorijos riba sutampa su regioninio parko riba.
Anykščių regioninis parkas	-	-	Mačionių k.	I-a infrastruktūros plėtros kryptis – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	Infrastruktūros plėtros krypties teritorija nepatenka į buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas. II-os infrastruktūros plėtros krypties teritorijos riba sutampa su regioninio parko riba.
-	-	LTANY0023 Viešinto ežeras	Viešintų k.	II-a infrastruktūros plėtros kryptis – paliekamas esamas individualus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas.	Tik labai nedidelė šiaurės vakarų teritorijos dalis patenka į buveinių apsaugos teritoriją.
Anykščių regioninis parkas	-	-	Keblonų k.	I-a infrastruktūros plėtros kryptis – VGVNT teritorijos dalis, kurioje numatyta centralizuota vandens tiekimo ir / arba centralizuota nuotekų tvarkymo infrastruktūra.	Infrastruktūros plėtros krypties teritorija nepatenka į buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas.
Anykščių regioninis parkas	-	-	Keblonų k.	II-a infrastruktūros plėtros kryptis – paliekamas esamas individualus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdas.	Infrastruktūros plėtros krypties teritorija nepatenka į buveinių apsaugai svarbių teritorijų ribas.

* Vadovaujantis Anykščių regioninio parko tvarkymo planu, patvirtintu 2008 m. gruodžio 31 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-699 ir Anykščių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu, patvirtintu LR Vyriausybės 2008 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1292.

Oficiali informacija ir statistiniai duomenys apie saugomas teritorijas yra Saugomų teritorijų kadastre, kuriame registruojamos saugomos teritorijos, išskyrus kultūros paveldo objektus, taip pat jame pagal atskirus sąrašus

registruojamos savivaldybių tarybų įsteigtos saugomos teritorijos (draustiniai, paveldo objektai). Saugomų teritorijų kadastro interneto svetainė: <http://stk.am.lt>.

3.5.2. Gamtinio karkaso teritorijos

Gamtinis karkasas - vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.

Gamtinio karkaso teritorijose veikla gali būti vykdoma tik įvertinus jos poveikį gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei teisės aktų nustatyta tvarka, numčius ir įgyvendinus įvairiapuses priemones antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti ar atkurti.

Gamtiniame karkase apribojimus nustato LR aplinkos apsaugos įstatymas, LR saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai bei eilė kitų, veiklą reglamentuojančių dokumentų. Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar statybos projektuose vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai turi būti planuojami numatytose urbanizuotose ir/ar urbanizuojamose teritorijose, gatvių raudonosiose linijose.

3.5.3. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama ūkinė veikla reglamentuojama LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatomis, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad nekilnojamosios kultūros vertybės, jų teritorijos, apsaugos zonos tvarkomos ir veikla jose plėtojama pagal kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo, strateginio planavimo dokumentus, apsaugos reglamentus ir jais nustatomus paveldosaugos reikalavimus, parengtus vadovaujantis šio įstatymo ir Teritorijų planavimo įstatymo nuostatomis. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kultūros paveldo objektai, jų teritorijos ir apsaugos zonos tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal paveldosaugos reikalavimus, nustatomus kultūros paveldo objektų tipiniuose apsaugos reglamentuose, tvirtinamuose vyriausybės ir individualiuose apsaugos reglamentuose, parengtuose ir patvirtintuose kultūros ministro nustatyta tvarka. Kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos tvarkomos ir veikla jose plėtojama pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus. Kultūros paveldo vietovių ir jų apsaugos zonų tvarkymo planas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame nustatomi nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje paveldosaugos reikalavimai bei kultūros paveldo vietovės ir jos apsaugos zonos ribos (3 dalis).

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir techninius/darbo projektus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklai planuojami, atsižvelgiant į kultūros paveldo tvarkybos reglamentus – privalomųjų tvarkybos norminių dokumentų, nustatančių darbų planavimo, projektavimo, vykdymo ir su tvarkyba susijusių procedūrų atlikimo taisykles ir reikalavimus, užtikrinančius autentiškumo išsaugojimą, sistemos dalis.

Kultūros paveldo objektuose ir vietovėse, siekiant nepažeisti vertingųjų savybių, nustatytų Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra sprendžiama individualiai (konkrečiam kultūros paveldo objektui ir vietovei).

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir (ar) jų apsaugos zonose nurodytos LR specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V sk., 60 str.

Plėtros (specialiojo) plano sprendiniai neprieštarauja kultūros vertybių apsaugą, naudojimą ir tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais nustatytiems reikalavimams.

Žemės judinimo ar kasimo darbai Kultūros paveldo objektuose, kurių vertingųjų savybių pobūdis–archeologinis, teritorijose, privaloma vykdyti paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01.2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, nuostatas.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių pradinė apsauga numatyta vadovaujantis LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi - jei atliekant statybos ar kitokius darbus bus aptikta archeologinių radinių ar kitų nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui.

Anykščių rajono savivaldybėje esančių kultūros paveldo objektų ir teritorijų sąrašas pateikiamas 1 priede ir grafinėje dalyje. Pateikiamas kultūros paveldo objektų ir teritorijų sąrašas nėra baigtinis, kadangi Kultūros vertybių registro (KVR) duomenys yra nuolat pildomi, atnaujinant apskaitos dokumentaciją. Atsižvelgiant į tai, rengiant planavimo ar techninius/darbo projektus, būtina vadovautis <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search> pateikta aktualia informacija.

3.5.4. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos

Vandenviečių apsaugos zonos ir jų sudėtinės dalys nustatomos, vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2015 -12 -14 d. įsakymu Nr. D1-912.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 11 sk. 106 straipsnis.

3.5.5. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos

Paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr. 540.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 sk. 99 straipsnis.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 8 sk. 100 straipsnis.

Šis straipsnis numato, kad paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje nedraudžiama statyti hidrotechnikos statinių, vandens matavimo stočių, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginių ir statinių, požeminio vandens vandenviečių, vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą kertančių inžinerinių tinklų.

3.5.6. Potvynių rizika

Įgyvendinant Anykščių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano sprendinius, būtina vadovautis Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiams (<http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/>) bei taikyti potvynių rizikos valdymo planuose numatytas priemones.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas potvynių grėsmės teritorijose reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 10 sk. 104 straipsnis.

Esami ir planuojami nuotekų valymo įrenginiai ir vandenvietės nepatenka į potvynių rizikos teritorijas.

3.5.7. Miškai

Miško žemė turi būti tvarkoma ir naudojama pagal LR Miškų įstatymo nuostatas bei parengtus miškotvarkos projektus, darbų vykdymui būtina gauti Regiono aplinkos apsaugos departamento ir miškų urėdijų pritarimą.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas miško žemėje reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 sk. 95 straipsnis.

LR miškų įstatymo 11 straipsnis numato, kad miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti, jei tai yra numatyta bendruosiuose planuose. Kadangi miško žemė nėra skirta statyti gyvenamuosius ar visuomeninius pastatus, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo poreikis šioje žemėje nebus vystomas ir plėtros (specialiojo) plano keitimo sprendiniai šiems plotams netaikomi.

3.5.8. Saugotini medžiai ir krūmai

Vystant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, vadovautis Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šioms darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 ir Želdinių apsaugos, vykdančias statybos darbus, taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010-03-15 įsakymu Nr. D1-193 bei minėtų dokumentų vėlesniais pakeitimais.

3.5.9. Žemės gelmių ištekliai

Numatant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinius, būtina įvertinti, ar jie nepatenka į Žemės gelmių registre nurodytus kietųjų naudingųjų iškasenų telkinių teritorijas ar potencialių taršos židinių sanitarinės apsaugos zonas ir vadovautis atitinkamomis LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas žemės gelmių išteklių telkiniuose reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 13 sk. 106 ir 109 straipsniai.

Rengiant techninius ir/ar darbo projektus vadovautis Ūkinės veiklos teritorijų ekogeologinių sąlygų vertinimo rekomendacijomis, patvirtintomis LGT direktoriaus įsakymu 2010-12-16 Nr. 1-248, atsižvelgiant į teritorijos jautrumą taršai, nurodytą Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose.

3.5.10. Melioracijos statiniai

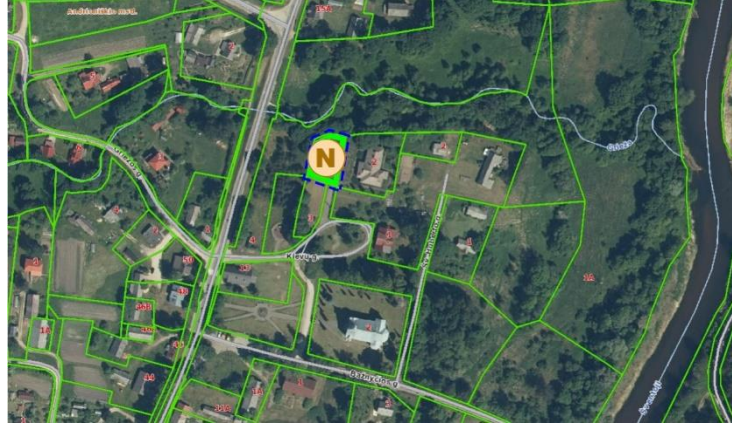

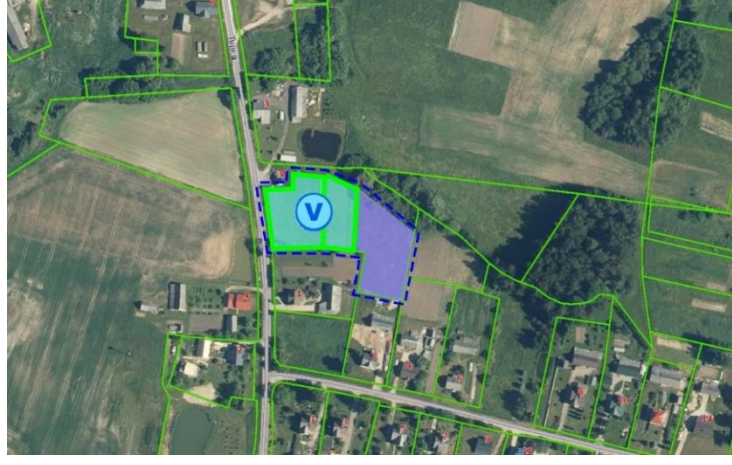

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas melioruotoje žemėje reglamentuoja LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 sk. 92 straipsnis, melioracijos statinių apsaugos zonose - 2 sk. 94 straipsnis.

3.6. Teritorijos rezervavimas infrastruktūros įrenginių statybai

Siekiant įgyvendinti šio plano sprendinius, numatoma rezervuoti teritorijas nuotekų valymo įrenginių ir 2-ju vandenviečių statybai. Vandenviečių Rubikių k. ir Vikonių k. bei nuotekų valymo įrenginių (toliau - NVĮ) Andrioniškio mstl. įrengimui rezervuojami privatūs sklypai ir/ar laisva valstybinė žemė. Privačius sklypus ar jų dalis reikės paimti visuomenės poreikiams. Naujai suformuotų sklypų žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.

Informacija apie laisvos valstybinės žemės teritorijas ar privačius sklypus, kurie rezervuojami infrastruktūros vystymui pateikti 3.6. lentelėje.

3.6.lentelė. Teritorijų rezervavimas vandenvietėms ir nuotekų valymo įrenginiams

Eil. Nr.	Gyvenamoji vietovė	Įrenginys	Rezervuojamo sklypo / teritorijos plotas, ha	Laisva valstybinė žemė / privatus sklypas
1.	Andrioniškio mstl.	Nuotekų valymo įrenginiai	~0.08	Privatus sklypas (unikalus Nr. 4400-5540-1408; kadastro Nr. 3401/0001:460). Plotas – 0.0761 ha
 <ul style="list-style-type: none"> Planuojama nauja vandenvietė Planuojama nauja nuotekų valykla Sklypo, kurio teritorija ar teritorijos dalis rezervuojama, riba Rezervuojamos teritorijos riba Rezervuojamas privataus sklypo teritorijos plotas Rezervuojamas laisvos valstybinės žemės (teritorijos, kurioje nėra suformuota sklypų) plotas 				
2.	Rubikių k.	Vandenvietė	~0.5	Laisva valstybinė žemė
 <ul style="list-style-type: none"> Planuojama nauja vandenvietė Planuojama nauja nuotekų valykla Sklypo, kurio teritorija ar teritorijos dalis rezervuojama, riba Rezervuojamos teritorijos riba Rezervuojamas privataus sklypo teritorijos plotas Rezervuojamas laisvos valstybinės žemės (teritorijos, kurioje nėra suformuota sklypų) plotas 				
7.	Vikonių k.	Vandenvietė	~0.5	Laisva valstybinė žemė. Privatus sklypas (unikalus Nr. 3454-0002-0284, kadastro Nr. 3454/0002:284). Plotas – 0.1108 ha. Privatus sklypas (unikalus Nr. 3454-0002-0249, kadastro Nr. 3454/0002:249). Plotas – 0.1840 ha.
 <ul style="list-style-type: none"> Planuojama nauja vandenvietė Planuojama nauja nuotekų valykla Sklypo, kurio teritorija ar teritorijos dalis rezervuojama, riba Rezervuojamos teritorijos riba Rezervuojamas privataus sklypo teritorijos plotas Rezervuojamas laisvos valstybinės žemės (teritorijos, kurioje nėra suformuota sklypų) plotas 				

Vandenviečių / nuotekų valymo įrenginių rezervuojamų teritorijų plotai, konfiguracija ir kampų koordinatės tikslinamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) statybos projektais.

Vandenviečių / nuotekų valymo įrenginių teritorijų rezervavimui, įstatymų nustatyta tvarka, atlikti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras.

Žemės paėmimą visuomenės poreikiams reglamentuoja (<https://www.nzt.lt/go.php/lit/Zemes-paemimas-visuomenes-poreikiamas>):

1. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis;
2. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.100 – 4.102 straipsniai, 6.563 straipsnis;
3. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 2 straipsnio 12 dalis, 8 straipsnio 8 dalis, 9 straipsnio 15 dalis, 32 straipsnio 3 dalies 8 punktas, 45–48 straipsniai;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-08-25 nutarimas Nr.924 „Dėl Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“;
5. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2014-12-17 įsakymas Nr. 1P-(1.3.)- 489 „Dėl žemėtvarkos planavimo dokumentų erdviųjų objektų specifikacijos patvirtinimo“.

3.7. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną

Patvirtintus planą, planavimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo, atlikdamas sprendinių įgyvendinimo stebėseną, nuolat kaupia ir analizuoja informaciją apie gyvenamųjų vietovių, kuriose renovuota/pastatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir (ar) jos sistemų skaičių, prisijungusių gyventojų ir gyventojų, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie naujai įrengtų geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros skaičių, investicijų poreikį, teritorijos raidos tendencijas ir jų įtaką plano sprendinių įgyvendinimui, parengia stebėsenos ataskaitą. Stebėsenos ataskaita rengiama už kiekvienus metus. Ataskaita turi būti parengta iki kitų metų sausio 31 dienos ir, ją parengus, skelbiama savivaldybės interneto svetainėje.

Planavimo organizatorius ar jų įgalioti asmenys kas 10 metų įvertina ar geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane nustatyta aglomeracijos riba atitinka realią situaciją ir, esant poreikiui, inicijuoja minėto plano keitimą.

1 PRIEDAS

NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS PAVELDO VERTYBIŲ SĄRAŠAS

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
12364	II-ojo pas. karo dviejų vokiečių karių kapas	Registrinis	Latavos k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
24533	Bijeikių piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Bijeikių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
12363	Sabaliūnų kaimo senosios kapinės	Registrinis	Sabaliūnų k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
25974	Palatavio piliakalnis	Valstybės saugomas	Andrioniškio k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
43823	Lietuvos partizanų kautynių, žūties, užkasimo vieta ir kapas	Registrinis	Ertėjų k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
20717	Svėdasų mstl. žydų žudynių vieta ir kapas	Valstybės saugomas	Bajorų k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
12363	Sabaliūnų kaimo senosios kapinės	Registrinis	Sabaliūnų k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
24815	Mickūnų tiltas	Valstybės saugomas	Mickūnų k., Debeikių sen., Anykščių r. sav.
17251	Kompozitoriaus Juozo Karoso gimtosios sodybos vieta	Registrinis	Pilviškių k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
1326	Maleišių II etnoarchitektūrinė sodyba	Registrinis	Maleišių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
30776	Rūmai, vad. Okuličiūtės dvareliu	Registrinis	Paupio g. 10, Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
17244	1863-1864 m. sukilimo dalyvio, knygnešio Gustavo Bžozovskio kapas	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
44262	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Drobčiūnų k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
10479	Knygnešio Stanislovo Didžiulio kapas	Valstybės saugomas	Padvarninkų k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
33778	Riklikų senovės gyvenvietė	Registrinis	Riklikų k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
38591	Ligoninės pastatas	Registrinis	Vilniaus g. 10, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
33762	Melėnų piliakalnis, vad. Pilele, Pilies kalnu	Registrinis	Skiemonys, Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
1328	Svėdasų šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų kompleksas	Registrinis	J. Tumo-Vaižganto g. 14, Svėdasų mstl., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
50	Antalinos dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Antalinos k., Viešintų sen., Anykščių rajono sav.
25104	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta	Valstybės saugomas	Ertėjų k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
11680	Viešintų mstl. žydų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Viešintos, Viešintų sen., Anykščių r. sav.
10806	Anykščių žydų žudynių vieta ir kapai	Valstybės saugomas	Liudiškių g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
38592	Pastatas	Registrinis	Vilniaus g. 16, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
33161	Pavirinčių dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Pavirinčių k., Kurklių sen., Anykščių r. sav.
33777	1941 m. birželio sukilėlio Mykolo Šukio kapas	Registrinis	Debeikiai, Debeikių sen., Anykščių r. sav.
53	Jakšiškio dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Jakšiškio k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
42596	Lietuvos partizanų priesaikos vieta	Registrinis	Kurklelių k., Skiemonių sen., Anykščių rajono sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
10480	Rašytojo, visuomenės veikėjo Jono Biliūno kapas ir obeliskas, vad. Laimės žiburiu	Valstybės saugomas	Liudiškių g., Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
11953	Anykščių m. žydų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Kęstučio g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
12210	Butėnų dvarvietė, vad. Bobkalniu	Valstybės saugomas	Butėnų k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
10809	Kavarsko žydų žudynių vieta ir kapas	Valstybės saugomas	Pumpučių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
1891	Dvaronių akmuo, vad. Puntuku	Valstybės saugomas	Dvaronių k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
13051	Juodviliškio kapinynas, vad. Švedkapiu	Registrinis	Gilvydžių k., Viešintų sen., Anykščių rajono sav.
16015	Pašvenčio viensėdžio Purlių šeimos etnoarchitektūrinė sodyba	Registrinis	Pašvenčio vs., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
43866	Kiškelių kapinynas	Registrinis	Kiškelių k., Skiemonių sen., Anykščių rajono sav.
1886	Šeimyniškių piliakalnis su papiliais ir gyvenvietė	Valstybės saugomas	Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
4819	Lietuvos kariuomenės karininko, archeologo Petro Tarasenos gimtosios sodybos vieta	Valstybės saugomas	Karališkių k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
12251	Kavarsko dvarvietė	Valstybės saugomas	Kavarsko vs., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
33337	Karčių senosios kapinės	Registrinis	Karčių k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
17247	Lietuvos partizanų kapai	Valstybės saugomas	Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
54	Janapolio dvaro sodybos fragmentai	Valstybės saugomas	Janapolio k., Traupio sen., Anykščių rajono sav.
12252	Akmens a. gyvenvietė	Registrinis	Visėtiškių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
17150	Liudiškių senovės gyvenvietė	Valstybės saugomas	Anykščių vs., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
44166	Lietuvos partizanų kapas	Registrinis	Maciūnų k., Traupio sen., Anykščių rajono sav.
1353	Raguvėlės dvaro sodyba	Paminklas	Raguvėlės k., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
16125	Katinių, Sedeikių senovės kulto vieta	Valstybės saugomas	Sedeikių k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
42669	Lietuvos partizanų, šaulių kautynių su Sovietų Sąjungos kariuomenės daliniu vieta	Registrinis	Pagojės vs., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
16154	Piktagalio kapinynas	Valstybės saugomas	Piktagalio k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
42604	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Žemaitkiemio g., Rundžių k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
16488	Akmens a. gyvenvietė III	Registrinis	Jotkonių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
24602	Vosgėlių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Vosgėlių k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
38560	Paberžės piliakalnis	Registrinis	Paberžės k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
1898	Pašventupio pilkapynas	Registrinis	Šeimyniškių k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
16783	Politikos ir visuomenės veikėjos, knygnešės Felicijos Povickaitės-Bortkevičienės kapas	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Troškūnų m., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
34020	Pakalnių kaimo Juozo Kauniečio, Kazio sodyba	Registrinis	Pakalnių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
16274	Trakinių piliakalnis piliakalnis vad. Milžinkapiu	Valstybės saugomas	Trakinių k., Kurklių sen., Anykščių r. sav.
16489	Akmens a. gyvenvietė IV	Registrinis	Jotkonių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
33776	1941 m. birželio sukilėlio Mykolo Vigėlio kapas	Registrinis	Debeikiai, Debeikių sen., Anykščių r. sav.
33336	Bareišių senosios kapinės	Registrinis	Bareišių k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
10811	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Kurkliai, Kurklių sen., Anykščių r. sav.
16155	Pelyšėlių kapinynas	Valstybės saugomas	Pelyšėlių I k., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
17250	Knygnešio Antano Griganavičiaus ir pulkininko Vaclovo Griganavičiaus kapas	Valstybės saugomas	Kavarskas, Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
16336	Senkapis	Registrinis	Bičionių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
21898	Siaurojo geležinkelio kompleksas	Valstybės saugomas	Panevėžio m., Panevėžio miesto sav.
38594	Pastatas	Registrinis	Vilniaus g. 11, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
22539	Akmenos dvaro vėjo malūnas	Valstybės saugomas	Akmenos k., Viešintų sen., Anykščių r. sav.
12362	Sedeikių kaimo senosios kapinės, vad. Dvaro kapinės	Valstybės saugomas	Sedeikių k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
1904	Maldeikių pilkapynas vad. Milžinų kapais	Valstybės saugomas	Maldeikių k., Viešintų sen., Anykščių rajono sav.
25695	Knygnešio Felikso Kairio kapas	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
17252	Kompozitoriaus, muzikologo Juozo Strolios gimtosios sodybos vieta	Valstybės saugomas	Velykūnų k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
64	Savičiūnų dvaro sodyba	Registrinis	Savičiūnų k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
31871	Lietuvos kario Antano Sabolenkos kapas	Registrinis	Debeikiai, Debeikių sen., Anykščių r. sav.
2751	Kunigo, rašytojo Stasio Ylos gimtinės atmintina vieta	Registrinis	S. Ylos g., Luciūnų k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
43824	Algimanto apygardos partizanų štabo viršininko Aniceto Merkio Vaitiekūno-Žaibo ir štabo nario Petro Lapienio-Jurgino kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Ertėjų k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
20149	Pienionių dvaro sodybos koplytėlė ir Nukryžiuotojo skulptūra	Valstybės saugomas	Panevėžio g., Pienionių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
30349	Kurklelių dvarvietė	Valstybės saugomas	Kurklelių k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
2793	Lietuvos partizanų kapai	Valstybės saugomas	Inkūnų k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
4818	Anykščių mokyklos pastatų kompleksas	Registrinis	J. Biliūno g. 53, 55, Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
1883	Magylų kapinynas	Registrinis	Magylų k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
29920	Troškūnų Švč. Trejybės bažnyčios ir bernardinų vienuolyno statinių kompleksas	Valstybės saugomas	Troškūnų m., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
56	Kurklių II dvaro malūnas	Registrinis	Kurklių II k., Kurklių sen., Anykščių r. sav.
27625	Knitiškių pilkapis	Valstybės saugomas	Knitiškių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
12211	Svėdasų dvarvietė	Valstybės saugomas	Svėdasai, Svėdasų sen., Anykščių r. sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
17235	Šv. Petro ir Šv. Povilo bažnyčia	Registrinis	Andrioniškis, Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
43051	Sliepšiškio kaimo senųjų kapinių ir Lietuvos partizanų kapų kompleksas	Registrinis	Sliepšiškio k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
24537	Buteikių piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Buteikių k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
17147	Anykščių senojo miesto vieta	Valstybės saugomas	Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
43290	Traupio Šv. Onos bažnyčios statinių kompleksas	Registrinis	Nevėžio g. 9A, Traupio mstl., Traupio sen., Anykščių rajono sav.
1897	Šaltinių pilkapynas	Valstybės saugomas	Šaltinių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
16976	Lietuvos partizanų kapas	Valstybės saugomas	Kurkliai, Kurklių sen., Anykščių r. sav.
1887	Šeimyniškių kapinynas	Valstybės saugomas	Šeimyniškių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
16487	Akmens a. gyvenvietė II	Registrinis	Jotkonių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
31869	Lietuvos šaulio P. Liktoro kapas	Registrinis	Troškūnai, Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
3554	Knitiškių pilkapynas	Valstybės saugomas	Knitiškių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
11572	Kavarsko žydų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Kavarsko vs., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
16275	Miškinių pilkapynas	Valstybės saugomas	Miškinių k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
16276	Šaltinių pilkapynas II	Valstybės saugomas	Šaltinių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
42962	Namas	Registrinis	Žvejų g. 6, Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
32641	Jonydžių piliakalnis, vad. Balnakalniu	Registrinis	Jonydžių k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
1871	Marijampolio, Piktagalio piliakalnis	Valstybės saugomas	Piktagalio k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
42736	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Sliepšiškio k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
17249	Knygnešio Jurgio Baranausko kapas	Valstybės saugomas	Debeikiai, Debeikių sen., Anykščių r. sav.
62	Petkūnų palivarko sodybos fragmentai	Registrinis	Petkūnų k., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
1899	Pašventupio akmuo, vad. Puntuko broliu	Valstybės saugomas	Šeimyniškių k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
1323	Žviliūnų kaimo Šimonių šeimos etnoarchitektūrinė sodyba	Registrinis	Žviliūnų k., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
42534	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
1896	Grikiapelių pilkapynas	Valstybės saugomas	Grikiapelių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
10814	Rašytojo Antano Žukausko-Vienuočio gimtosios sodybos vieta	Valstybės saugomas	Ažuožerių k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
17257	Knygnešio Juozo Mickūnaičio kapas	Valstybės saugomas	Andrioniškis, Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
24551	Šovenių piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Šovenių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
11584	Mackeliškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Mackeliškių k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
20718	Vyžuonų mstl. žydų žudynių vieta ir kapas	Valstybės saugomas	Šventupio k., Debeikių sen., Anykščių r. sav.
61	Pelyšų I dvaro rūmai	Valstybės saugomas	Pelyšų I k., Viešintų sen., Anykščių rajono sav.
42223	Surdegio stačiatikių Šv. Dvasios vyrų vienuolyno ir Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų kompleksas	Registrinis	Sodų g. 8, 10, 12, Surdegio mstl., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
70	Troškūnų dvaro sodyba	Registrinis	Smėlynės k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
25203	Aukštųjų Svirnų dvarvietė	Valstybės saugomas	Aukštųjų Svirnų vs., Vidiškių sen., Ukmergės r. sav.
25203	Aukštųjų Svirnų dvarvietė	Valstybės saugomas	Aukštųjų Svirnų vs., Vidiškių sen., Ukmergės r. sav.
25203	Aukštųjų Svirnų dvarvietė	Valstybės saugomas	Aukštųjų Svirnų vs., Vidiškių sen., Ukmergės r. sav.
68	Svirnų I dvaro sodyba	Registrinis	Svirnų I k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
1888	Jakšiškio pilkapynas	Valstybės saugomas	Domeikių k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
30382	Šapio senųjų kapinių kompleksas	Valstybės saugomas	Šapio k., Traupio sen., Anykščių r. sav.
17259	Rytų Lietuvos (Karaliaus Mindaugo) partizanų srities vadavietė ir partizanų kovos ir žūtis vieta	Valstybės saugomas	Butkiškio k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
33338	Kiaušagalio senosios kapinės	Registrinis	Kiaušagalio k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
1895	Butėnų pilkapynas, vad. Milžinų kapais	Valstybės saugomas	Butėnų k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
17246	Lietuvos karių Prano Damijonaičio ir Alfredo Eglės kapai	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
32645	Kavarsko šaltinis, vad. Švento Jono šaltiniu	Registrinis	Kavarskas, Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
16247	Zoviškių senovės gyvenvietė	Registrinis	Zoviškių k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
16335	Pilkapiai su V-XIII m.e.a. gr. ir dg. kp.	Registrinis	Visėtiškių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
1876	Kurklių pilkapynas vad. Švedkapiais	Valstybės saugomas	Kurklių I k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
11539	Klevėnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Klevėnų k., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
7685	Antkapinis paminklas	Registrinis	Troškūnų m., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
36708	Jono Biliūno gimtoji sodyba	Registrinis	K. Trajecko g. 5, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
16782	Rašytojos Bronės Buivydaitės-Tyrų Duktės kapas	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
16338	Kurklių kapinynas	Registrinis	Kurklių mstl., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
1321	Papilių kapinių kompleksas	Registrinis	Papilių k., Viešintų sen., Anykščių rajono sav.
21094	Žiurlių vėjo malūnas	Valstybės saugomas	Žiurlių k., Traupio sen., Anykščių r. sav.
15692	Stogastulpis	Registrinis	Svėdasai, Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
17149	Liudiškių piliakalnis su gyvenvieta	Valstybės saugomas	Liudiškių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
21524	Pagojės kapinynas	Valstybės saugomas	Pagojės I k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
27522	Mokylių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Mokylių k., Alantos sen., Molėtų rajono sav.
21525	Klevėnų kapinynas	Valstybės saugomas	Klevėnų k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
5833	Senkapis, vad. Kapeliais	Registrinis	Pelyšų I k., Viešintų sen., Anykščių r. sav.
10475	Poeto Antano Baranausko ir rašytojo Antano Žukausko-Vienuolio sodybos Antano Baranausko klėtis	Valstybės saugomas	A. Vienuolio g. 2, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
894	Svėdasų mstl. žydų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Miliūniškio k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
16974	Lietuvos partizanų kapas	Valstybės saugomas	Kavarskas, Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
1319	Burbiškio dvaro sodybos fragmentai	Valstybės saugomas	Burbiškio k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
16277	Peniankų pilkapynas	Valstybės saugomas	Peniankų k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
42735	LLKS vyriausiosios vadovybės atstovo Rytų Lietuvos sričiai Henriko Danilevičiaus-Vidmanto ir kitų Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Galvydžių k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
5797	Varkujų kapinynas, vad. Pavaržėliu	Registrinis	Varkujų k., Debeikių sen., Anykščių r. sav.
15690	Tremtinių paminklas	Registrinis	Vilniaus g., Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
3223	Judinio pilkapynas	Valstybės saugomas	Judinio k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
10482	Kunigo, rašytojo, knygnešio Juozo Tumo-Vaižganto ir knygnešio Jono Tumo gimtosios sodybos vieta	Valstybės saugomas	Maleišių k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
33340	Pienagalio senosios kapinės	Registrinis	Pienagalio k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
8727	Koplytstulpis	Registrinis	Mickūnų k., Debeikių sen., Anykščių r. sav.
63	Pienionių dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Pienionių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
15283	Rašytojo Antano Žukausko - Vienuolio paminklas	Registrinis	A. Vienuolio g., Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
34002	Pakalnių kaimo Stasio Kauniečio sodyba	Registrinis	Pakalnių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
25102	Lietuvos partizanų kapas	Valstybės saugomas	Viešintos, Viešintų sen., Anykščių r. sav.
38013	Kavarsko žydų pirmosios senosios kapinės	Registrinis	P. Raudonikio g., Kavarskas, Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
24541	Papilių piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Papilių k., Viešintų sen., Anykščių r. sav.
8749	Leonovos Oginskos antkapis	Registrinis	Taikos g., Kurklių mstl., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
17146	Anykščių dvarvietė	Registrinis	Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
38595	Anykščių sinagogos pastatas	Registrinis	S. Daukanto g. 9, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
1880	Jašiškio, Baltušavos piliakalnis vad. Švedkalniu, Švedkapiu	Valstybės saugomas	Jašiškio k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
1873	Varniškių piliakalnis, vad. Kartakalniu	Valstybės saugomas	Varkujų k., Debeikių sen., Anykščių r. sav.
17148	Anykščių, Šeimyniškių kaimavietė	Valstybės saugomas	Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
8759	Antkapinis paminklas	Registrinis	J. Tumo-Vaižganto g., Svėdasų mstl., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
5835	Diktarų kapinynas	Valstybės saugomas	Diktarų k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
24543	Piliakalnio piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Piliakalnio vs., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
33775	Lietuvos partizanų kapai	Registrinis	Debeikiai, Debeikių sen., Anykščių r. sav.
39906	Kalvelių piliakalnis	Registrinis	Kalvelių k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
38909	Troškūnų žydų senųjų kapinių bei žydų žudynių vietos ir kapo kompleksas	Registrinis	Smėlynės k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
16977	Lietuvos partizanų kapas	Valstybės saugomas	Skiemonys, Skiemonių sen., Anykščių r. sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
12361	Krepšiagalio kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Krepšiagalio k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
43295	Algimanto apygardos štabo ūkio skyriaus viršininko Prano Galvydžio-Valterio kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Ertėjų k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
57	Laviškio dvaro svirnas	Registrinis	Laviškio k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
17151	Naujasėdžio kapinynas	Valstybės saugomas	Naujasėdžio k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
17248	Lietuvos karių savanorių Liudviko Biriuko ir Prano Grušausko kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Rubikių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
44194	Lietuvos partizanų kapas	Registrinis	Dabužių I k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
43863	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Plikiškių k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
16246	Akmens a. gyvenvietė	Registrinis	Visėtiškių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
21302	Vandens malūnas su technologine įranga - iš kompleksinio objekto tapo pavieniu, žr. Burbiškio vandens malūnas u.k. 22043	Valstybės saugomas	Burbiškio k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
40615	Kavarsko žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Laukų g., Kavarsko vs., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
1900	Piliakalnio, Levaniškių piliakalnis	Valstybės saugomas	Piliakalnio k., Traupio sen., Anykščių rajono sav.
40616	Kavarsko senosios kapinės	Registrinis	Laukų g., Kavarsko vs., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
16784	Rašytojo, bibliografo Antano Biliūno kapas	Valstybės saugomas	Andrioniškio mstl., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
24535	Buivydų piliakalnis su gyvenvieta	Valstybės saugomas	Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
40428	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai	Registrinis	K. Inčiuros g., Troškūnų m., Troškūnų sen., Anykščių rajono sav.
32117	Lietuvos kario Adomo Užusienio kapas	Registrinis	Ramanavos k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
25696	Knygnešio Juozapo Juodžio kapas	Valstybės saugomas	Skiemonys, Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
11683	Sedeikių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Sedeikių k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.
42968	Namas	Registrinis	Šaltinio g. 12, Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
17071	Anykščių miesto istorinė dalis	Registrinis	Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
5785	Kavarsko kapinynas, vad. Kopyčkalniu	Valstybės saugomas	Kavarsko vs., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
17243	Gydytojo, draudžiamosios lietuviškos spaudos platintojo Juozo Brazaičio kapas	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
24817	Kurklių vandens malūnas	Valstybės saugomas	Stirny Tako g. 1, Kurklių I k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
38593	Pastatas	Registrinis	Tilto g. 3, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
10307	Pakalnių gatvinis kaimas	Registrinis	Pakalnių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
10805	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Vilniaus g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
49	Aknystų dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Aknystų k., Debeikių sen., Anykščių r. sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
67	Svėdasų dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Bajorų k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
1316	Koplyčia	Registrinis	Kavarsko m., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
38890	Lietuvos kario Jurgio Pauliukevičiaus kapas	Registrinis	Vilniaus g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
38561	Vilkatėnų piliakalnis	Registrinis	Vilkatėnų k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
34683	Jakšiškio senovės gyvenvietė	Registrinis	Jakšiškio k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
22043	Burbiškio vandens malūnas	Valstybės saugomas	Burbiškio k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
10807	Sodybų vieta	Registrinis	Knebių vs., Debeikių sen., Anykščių r. sav.
37596	Kurklių sinagoga	Valstybės saugomas	S. Nėries g., Kurkliai, Kurklių sen., Anykščių r. sav.
38557	Lietuvos karių savanorių Liudviko Biriuko ir Prano Grušausko kapas	Registrinis	Rubikių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
21901	Siaurojo geležinkelio komplekso Panevėžio-Rubikių ruožas	Paminklas	Panevėžio miesto sav.
55	Jokūbavos dvaro lobynas	Registrinis	Jokūbavos k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
25184	Dvaronių dvarvietė	Valstybės saugomas	Dvaronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
17255	Lietuvos šaulių sušaudymo vieta	Registrinis	Nepriklausomybės a., Troškūnai, Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
11682	Ažubalių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Ažubalių k., Viešintų sen., Anykščių rajono sav.
45124	Girelės Švč. Dievo Motinos Užtarėjos sentikių cerkvė	Registrinis	Girelės k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
10478	Stanislovo ir Liudvikos Didžiulių sodyba	Registrinis	Griežionėlių k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
25694	Knygnešio Jono Šaučiūno kapas	Valstybės saugomas	Padvarninkų k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
16486	Akmens a. gyvenvietė I	Registrinis	Jotkonių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
11619	Valandiškių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Velykūnų k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
3224	Pilkapynas II	Valstybės saugomas	Vilkatėnų k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
1324	Kunigiškių I kaimo etnoarchitektūrinė sodyba	Inicijuotas skelbti Valstybės saugomu	Kunigiškių I k., Svėdasų sen., Anykščių rajono sav.
26154	Rašytojos Liudvikos Didžiulienės-Žmonos kapas	Valstybės saugomas	Padvarninkų k., Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
32801	Anykščių Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių kompleksas	Registrinis	Vilniaus g. 8, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
23133	1918 m. vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Stepono Kairio gimtosios sodybos vieta	Valstybės saugomas	Užunvėžių k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
38500	Poeto Antano Baranausko ir rašytojo Antano Žukausko-Vienuolio sodyba	Valstybės saugomas	A. Vienuolio g. 2, Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
2794	Knygnešio Antano Justinavičiaus kapas	Paminklas	Dabužių II k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
44196	Lietuvos partizano Antano Budreikos kapas	Registrinis	Dabužių I k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
34647	Pakalnių kaimo Juozo Giniečio sodyba	Registrinis	Pakalnių k., Kavarsko sen., Anykščių r. sav.
38576	Troškūnų miesto istorinė dalis	Registrinis	Troškūnai, Troškūnų sen., Anykščių r. sav.

Unikalus Nr.	Pavadinimas	Statusas	Adresas
2795	Lietuvos partizanų kapai	Valstybės saugomas	Kilėviškių k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
20715	Troškūnų žydų senųjų kapinių bei žydų žudynių vietos ir kapo komplekso žydų žudynių vieta ir kapas	Valstybės saugomas	Smėlynės k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
17253	Paminklas rašytojui vertėjui Stepui Zobarskui	Registrinis	Pamaleišio k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
11562	Lietuvos partizanų kapai	Valstybės saugomas	J. Biliūno g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
12152	Knygnešio Jono Tumo kapas	Valstybės saugomas	Rubikių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
42946	Burios piliakalnis	Registrinis	Burios k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
7682	Juozo Tumo-Vaižganto paminklas	Registrinis	Svėdasai, Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
1327	Maleišių III etnoarchitektūrinė sodyba	Registrinis	Maleišių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
31870	Lietuvos šaulio Petro Tomkevičiaus kapas	Registrinis	Troškūnai, Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
24553	Vargulių piliakalnis su gyvenvieta	Valstybės saugomas	Vargulių k., Kurklių sen., Anykščių r. sav.
24545	Svirnų, Žiogų piliakalnis su gyvenvieta	Valstybės saugomas	Domeikių k., Kavarsko sen., Anykščių rajono sav.
25973	Kurklių, Užušilių pilkapynas	Valstybės saugomas	Užušilių k., Kurklių sen., Anykščių rajono sav.
2427	Debeikių valsčiaus pastatas	Registrinis	J. Biliūno g. 48, Debeikių mstl., Debeikių sen., Anykščių rajono sav.
17258	Lietuvos partizanų kapai	Valstybės saugomas	Andrioniškis, Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
35344	Rytų Lietuvos partizanų srities štabo visuomeninės dalies viršininko Broniaus Kazicko-Sauliaus, Krivaičio, Vakario žūtis vieta	Registrinis	Balteniškių k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
69	Šlavėnų dvaro sodyba	Registrinis	Šlavėnų k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.
16490	Žalvario a. gyvenvietė	Registrinis	Jotkonių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
16972	Rašytojos Bronės Buivydaitės namas	Registrinis	Vilniaus g. 21, Anykščių m., Anykščių sen., Anykščių rajono sav.
16337	Trumbatiškio kapinynas	Registrinis	Trumbatiškio k., Skiemonių sen., Anykščių r. sav.
10813	Kunigiškių pradinė mokykla	Registrinis	Kunigiškių g. 16, Kunigiškių I k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav.
17245	Knygnešio Valerijono Laskausko kapas	Valstybės saugomas	Vilniaus g., Anykščiai, Anykščių sen., Anykščių r. sav.
71	Vašuokėnų dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Vašuokėnų k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav.
25101	Lietuvos šaulių kapai	Paminklas	Andrioniškis, Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.
65	Sedeikių dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Girelės g., Sedeikių k., Andrioniškio sen., Anykščių rajono sav.